

زیارتگشی

خواهر: شهلا کرمی
شوهر: ناصر مصطفی

زَرْنَكْش

شاعر بِمَلَا ابَا بَكْر كَعْتَبِي

نَزَارَةُ الْأَكْرَفِضُلِ خَالِقٌ

بوچی اکیڈمی کوونہ

Web Site

www.balochiacademy.com

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

شاعر ملا ابا بکر کلمتی
نماز ڈاکٹر فضل خالق
کتاب عنوان: زرینکش
چاپ سال: 2008
چاپ جاہ آئی ٹیک پرنٹرز
کپوزر: الیاس بلوج
دانگ: 500
بہا: 120 کلدار
شنگ کار بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

ISBN. NO.978-969-8557-28-7

www.persianlibrary.org

لڑ

تاکدیم

۲۶

2	منا پکرے ماں دل عپاد اتگ.....ڈاکٹر فضل خالق
18پہلو چانی ھاترا پنے.....①
302۔ داستان برائے اولاد آدم (نصحیت)
413۔ دعوت تبلیغ.....
494۔ وصول تبلیغ عپا بندیاں.....
525۔ کارآمدیں بی بی.....
546۔ مکران علوپان.....
857۔ بنیادی مسئلہ پاکستان.....
1058۔ گردش عزما نہ.....
1169۔ جزل محمد ضیاء الحج.....
11810۔ میر ملک عپر بند.....
13911۔ حرص دنیا.....
14912۔ مناجات.....

ہماوہ دِ عنامِ عَ کہ

۱۰

آپنی شست انت دستِ جوان نمود لکھتیں
 کوانت رمگ حار ملن نم مراد بکشیں
 کائیگر کاریگ نم لیدو بار کشیں
 سونیں ڈاچی گرد جبر نم دشیں
 تار کوڑی نم ہا کدھ زنکشیں
 کوانت ہا چکانیں تحریر پیشی
 مہلکیں دان نم جنتر دان دزوٹی
 نج نم شیلانج نم متگ گایشی
 گردگیں بچاں شیر کے دوشی
 زاناں چہ تقدیر نم قلم نتے
 (کہ) ہر یکے کچنگ لفت نم کست نم

(ملا ابَا بکر کلمتی)

منا پکرے ماں دل ء

پاداً تگ (مُلا ابا بکر)

واجہ ملا ابا بکر الحم ء مُلا یے بوتگ ء وتوی دینی ء نہ ہبی فکر ء ہیالانی بُدیات ء آرا پارٹ ٹائم
نا بلکل میں full time مُلا یے گُنگ روایت بلے وتوی مُلائی فکرانی نہ ء ہم آئی دل ء
ہمک دریگ عِتَّه وتوی راج عِم غُرثی، بدیختی ء ناتپا کی عِ دروشم دریگ انت۔ آرا
شر تعالیٰ اے حاتر اگنگ بوت کنت کہ آئی وتوی زندہ وتوی کتاب ”اسین“، ”ملیئس
مترس“ دیست انت۔ بلے راج عِتَّه اے گوئیں مردم بازانت کہ آہاں ء وتوی پربندانی
دپتر برے دست ء بوتگ انت ء برے سرع چیر، برے دل عِسراء ء برے سرع سرعة
بلے کس ء ہم آہانی دست نہ گپتگ ء کمک نہ گنگ کہ آہاں وتوی زندہ مرادے بدیستیں
واجہ ملا ابا بکر عِنام گوں دادشاہ عِ پربنداء یک مز نیں حلکہ عِتَّہ پُرپُشت۔ مگذ آئی
ذمہ واری شاعرے عِ حساب ء گیش بوہاں بوت انت۔ وتوی دمگ ء سماجی ذمہ
واریانی دیم ء داران ء آئی وتوی سماجی کہ ء بالا دکدی ہم بے ہیال نہ گنگ ات۔ آئی
پربندانی گیشتری بہر سماجی گنگ بوت کنت۔ ملا عِ شاعری دُرسی ء نظم ء form
انت کاے مئے قدیمیں ء زمین عِ میراث انت۔ آئی وتوی عشقی پربندانی ہوشام ء را
چہ حضرت یوسف عِ داستان ء راشعی دروشم ء آران ء پروشت۔ اگاں ناوت آرا
کدی ہم چک ء چک پے عشقی پربندان مئیل ء تب نہ بوتگ۔ کے ء پربندے گنگ

آرادوست نہ بوتگ گذ آآلی پته الٰم ء پربندے شتاگ۔ شاعرے ء راسیکے دوست بوتگ غہاد و رواج غروایتائی پردء آلی سیکل ۽ تو سیپ ء دوچار پربند گھنگ گذ املا ۽ یمیں مردے ء اشتراۓ شان ء چیزے گھنگ۔ بزاں انچو کہ من ساری ء گیشینت ملا ابا بکر ء اسلامی فلکر ۽ ساڳ ء بلوچی مارگانی امباز ء و تی چاگروئی شاعری انچو در انگاز گک کہ آراوی چاگروئی بالاد ۽ سامدام مدام دیم ء بوتگ۔ آلی شاعری زانت ۽ شانے زانگ بوتگ غاے دود چہ ملا فاضل ء آدک ملا ہانی دو راء پے ظاہری کنان ء پیدا ک انت۔ نہ ایوک ہے زانت ء بلکیں بقول آلی جند گیگ ء کرفاضل، قاسم، نور محمد غدوی نامدار اس شاعرائی چنجی ء آلی جند ۽ شاعری ۽ روئیں یمیں در شانگ ء آراوی کتابانی چنگ غمز آرگ ۽ لاچار گک۔

خلیل بازل (کیم جنوری 1989 پیشکان) آلی کتاب ملیں متسر ۽ تاکدیمانی تء چوش بخشہ کنت۔

”وجہ ملا ابا بکر چہ مرچیگ ء کم ڳیش ٻپا دغ چنج سال پیر دشت ء کلان نا میں جا گھے ء مزین و باع سال ء پیدا گ بوتگ۔

آلی عاریفیں پت ۽ نام بہادر بوتگ کہ و تی زمانگ ۽ دیندار غنیمک تریں مردمان شمار بوتگ۔

وجہ ابا بکر چہ کسان سندی ء وانگ ۽ ھب سک بازا بوتگ بلے آزمانگ ء وانگ چو مرچیکیں دو راء البار (عام) نہ بوتگ غور بر جاہ و تی جا گک ء نزیک غور راء اگاں

سرچیس میتے بوگ گڈا اودے بیچار گیں ملاؤت ھیلت بلاہ عسا ابوگ، زہم ے
بیگ گڈا بزاں کلام اللہ عیا ہے زافتگ انت ہما کدو نمازے عد زنمازے ع پمشکہ ملاؤ
ابا بگر ے پ ونی وانگ ع دریغ دراجیں پند جت۔ سرباز، جیونی غ گڈ سر ے سرے جملہ میں
کراچی ے کپیت۔ کراچی ع نام پرشتیں مدرسہ مظہر العلوم کھڈا ع جا گہ نہ رسات گڈا آ
واجہ مفتی محمد عثمان ع ”احرار الاسلام“ ع قشت غ ونی وانگ ے بنگ ٹلت۔ اے ہما زماں
ات کہ واجہ مولوی محمد عمر ہمیش انت نوک پاگ بستگ ات غ ہے مدرسہ ع دانیگ ے
بنائیں گات۔

”احرار الاسلام“ ع نور برداری ع درگت ع واجہ ابا بگرتاں دوماہ پڑیں سک نادرہ بوت۔
دوئی نیمگ ع چہ ملک ع حال اتک کہ بیاتی آرٹیسین پت بیران بوگ۔ گوں ہے
دلپردیں حال ع واجہ ع وانگ یلد دات غ ملک ع شت۔ چدور نہ ملاؤتی ونی وانگ سندو
دات نہ گلت۔ کلام اللہ گلتاں، بوستان غ مالا بد منہ ع ابید آئی ع گیشتر ونی گلت نہ
گلت۔

وانگ ع یلو دیگ ع رند واجہ ابا بگر ے زمین کار، حصہ کشی، دکان داری، باپار غ ہنگ غ
مالداری ع پیشگ ونی گلت کہ داں روچ ع مرد پچی ہے، گر غ چیلانی تھے ونی زند ع
روچاں بیگاہ کنگ ع انت

(تاکدیم 9.8 میس مترس)

واجہ ملاؤ ابا بگر (جنوری 1992 پیشکان) ”اسٹین“ ع تاکدیم ع بھشتہ کنٹ۔ ”ادا من دو

گپ پوئی ہماورنا میں چکت، برات غمڑا ہد اریں وا جھاں جنگ لوٹاں کہ آ یک چیم
عوئی زبان، راج ٹو گز مین ع گہبودی ء تکشگ ء انت غ گوں مر و چیکیں ترندگا میں دو راء
ھم گام بیک ع کوشش ء انت غ دفتری نیرانیں کار کنگ لوٹ انت۔ چکاں! ایوک ء پہ
زبان ع بودنا کی ع بلوچ راج دیری گست نہ کنت۔ تاوہدے کہ ماوی بلوچی ڈرستیں
شرز میں دو داں مسہ پھریزیں۔ مار اوئی پت غ پیر کی چیخ غ پوشک، گلگ غ چوٹو، گند غ نند،
شاد غ شاٹک، مات غ پت غ مسٹر بیانی ادب کنگ لوٹیت۔ بلے سکتیں بونی گتے کہ مئے
ورنا یاں اے دراھیں چیز یلو دا ٹک انت۔ درآمدانی پوشک و تیگ کنگ۔ سپہ داریں
چوٹو ای جا کے ع گوک ع پشت بونز بانڈ انت۔ گوری گیواریکیں کش ع چیخ انت۔ بلوچ ع
دلیری، زھم جنی، میار جلی مڑاہ ہم آ پیشی نہ انت۔ اگاں مار انماز کنگ زور جنت،
روچک دارگ توریت تو بے نؤ ز بال اللہ خدا غ اسلام مئے چمدار نہ انت۔ بلے ماوی پت غ
پیر کی شرز میں روایتاں یلو مڈ میں۔

من اے گپ ع ہم نہ کناں کہ شے پیر بیان و تی زماں گ ع ھال کو ٹشم، موش ع گرا پا د
وار ٹک شا ہم ہمیشائی ل رات۔ ھر چی شمارا خدا ع دا ٹک بورا ت بلے گوں زبان ع وی
روایتاں ہم مہ شموش ات پر چے کہ

چ کے چہ بابواں سر ڈرک انت
ترگز بنت ماں دیرینہن چاتاں،

نوں لہیں گپ ”زرگش“، ۽ بابت ءہمیت۔ کتاب ۽ تءَ دُرسي دوازدہ پر بند مان آنت۔ ہر پر بند ۽ تءَ کسانیں ٹکڑے دیم ئے کاراں ۽ دوچار گپ جناں ”پنچت پہ بلوچان هاترا“..... ایشی تءَ راج ۽ ہنوگیں جاور ۽ پدارابی نا تپا کی ئے راج ئے را کجام حال ئے رسینگ، ہمے دیم ئے آرگ بوتگ ۽ آئی سراہون ۽ افسوس درشان کنگ بوتگ۔ راج ئے را چون بوہگ اوثیت۔ ہمے سر ۽ سوچی چیئے ئے گھنگ بوتگ انت۔ بلوچ ۽ انفرادی صورت ئے کردار چون بیت؟ دوئی راجاں گوں تقابلی دیم پہ دیکی یے ہم کنگ بوتگ۔

۔ ہر روچ پالام ے گوں دگہ قوماں مثل ۽ خ
لکھے نان ۽ دائم ۽ محتاج، ڈرپہ ڈر
ماں خلیج درمندگ ے، ہر وقت در سفر
گر سرئے جاھے کفت ترا دشمن چک ۽ گوار
نے ترا ھون ۽ نے ترا بیرے دات دگر
تئی حاترا ھج رنگ ۽ نیا انت اے سون ۽ سر

۔ دائم ۽ جنگ ۽ گشت ۽ خون ے ووت ماں ووت ئے
رحم ترا ھج نیست ماں دل ۽ پہ برات ۽ پت ئے
وارث ۽ سیاد ۽ پروتی قوم ۽ ملت ئے
پہ ہر کس ۽ شر ۽ پر چیا شوم ے پروت ئے

(7)

۔ گلن بلوجستان ۽ بلوج پت ۽ یک کن ات
 ہدل ۽ همتک ۽ ولی پاداں سک کن ات
 گنت ۽ ضد ۽ چہ ولی توک ۽ درکن ات
 عالے حقانی ولی قوم ۽ سرکن ات

پربند داستان برائے اولاد آدم (نصحیت) ۽ تھا انسان ۽ پیدائش ۽ بُرتاں آئی گذسر
 ۽ داستان انت کہ انسان ولی چاگر دعوت ۽ چے کفت ۽ آراچے کنگ لوٹیت۔ انسان کہ
 اشرف الخلوقات گشگ بیت آرائیکی ۽ راہ گرگ لوٹیت ۽ بدی ۽ راہ پشت چنگ
 لوٹیت۔ ہے جیکیں پنڈت ۾ شوناں گوں ہے پربند ۽ لہتیں نکز

۔ آدم ۽ اولاد حیاں کن دشمنے ھتیں ترا
 چپ ٿو راست ۽ پشت ۽ دمیم ۽ گون انت گوں تو ہر گورا
 نیتیت تئی ایمان ۽ نسخ ۽ نیکیاں بارت یکبر ۽
 تیز دپیں پیرے مال دتیں شوم ۽ ختاسیں حزا

۔ ھتیں گپاں کس نزیریت مئے مرء فرض انت گشگ
 صالحان دوست نبیت خالق ۽ حکم ۽ پڑھگ
 په شودگ ٿو صاحبوں ٿو میث ۽ پاک نہ تیں ھیک ٿوگ
 چہ جم ٿا آپ ٿو سمات ۽ وش نبیت زہریں کرگ
 بے دماغ ٿو عقل ٿو ہوش ۽ کارۂ نبیت ھشکیں سرگ

گران انت بے تعلیم و علم و حق و حرام و دریگ
 عاقلاں چھبڑ پند سمجھ چور و مال و درگ
 جاہلاني کار و میل انت مفت و ناق زہرگ

دیکھتی پر بند "دعوت و تبلیغ" انت۔ چونا املا عزند و یک مزنيں بھرے
 گوں ہے فکر و عمل و گواستگ بلے اے پر بند عۃ و ایشی اہمیت عسرا گپ بوتگ خايش
 آسر و برو رہم گشتگ بوتگ۔

پندوتی لائک و دعوت و کار و
 اول و تی ملک و شہر و بازار و
 گوں جند و ہمراہ و سنگت و یار و
 مال و جان قربان کن ہے کار و
 دعا بلوٹ ہر دم رب و دربار و
 دردل و جاہ دئے صبر و اوپار و
 بہ قدر و ت اولاک و بجن بار و
 موه مدئے چھبڑ نفس و آمار و

دیکھتی پر بند وصول تبلیغ و پابند یانی انت۔ یک دوڑے بوتگ کہ اسلام و شاعری و
 راد و متفاہیں چیز زانگ بوتگ۔ بلے ملا ابا بگر و فکر و عمل و اے گپ چپ سگ آئی اے
 ثابت سگ کہ شاعری انچیں دیلے کہ مردم و تی پسند و کار و چر آئی گپت کفت۔ ایشی و
 شاہدی املا عتمائیں شاعری دفت۔ وصول تبلیغ و عۃ ووازدہ اصول بیان کنگ بوتگ۔

بے اجازت ء کسی مال ۽ نہ زورگ، خورد ۽ نوش ۽ واب ۽ کم کنگ چہ سوال ء ھز نہ کنگ
، ہر دک (امیر) ۽ گپ ۽ منگ وہ دے کہ درا بروت گذائے کے وہ بزوریت، خدمت کنگ،
تعلیم زورگ ۽ دیگ، عبادت کنگ، نرم زم ۽ دعوت دیگ، اسراف نہ کنگ، تہجد کنگ ۽
تبیح وائگ.....

”کار آمدیں بی بی ز البول ۽ تو سیپ ۽ انت ۽ خاص ہماز البول ۽ کہ آ مردم ۽
لوگ با انک بیت۔ ملما ابا بگر ۽ ھیمال ۽ شریں جن ۽ داستا ہماشزی کہ یو گل لوٹ انت
آئی ہے پر بنڈ ۽ گشتگ انت۔

اگاں جن تئی و پاداریں

خبر گیر ۽ نکو کاریں

صلح جو ۽ و پاداریں

تمام کاراں جماداریں

بر ۽ داوایاں بیزاریں

غريب ۽ ضعیف ۽ تبداریں

از ٻن ۽ نجیں قوے نامداریں

(یا) امیری چلے شانداریں

(بلے) مدام گوں جود ۽ سازگاریں

پہ ہر کار ۽ گشے تیاریں

(گڈا) ہیش انت جن شرپ داریں

(ک) تئی غوار نہ دلداریں

وہ دوہانی سراہا زیں تو پان آتگ انت۔ منے بلوچانی دمگ نہ شدری نہ
شیھانی تو پان ہے سرا ملا فاضل، ملا بہادر، ملا عبدالنبی (؟) نہما تو پان ہے باہت نہ ولی
پربند کٹگ انت۔ میں عہد ہے اتکیں تو پان ہے سرا ہم باز نہ ولی شاعری نہ کیت تا تگ
۔ ملا نہ ہم یک پربندے کٹگ کہ کچنی انت نہ اے تاریخی درورے داریت۔ اے
پربند نہ ایوک نہ ملکہ مزن انت بلکیں چو ہمک پربند ہے وزیر ادا ہم ملا نہ ولی قلرے شہم نہ
دروشم ایشی تہ آرگ انت گوں کہ خدا ولی بندہاں چکاس کیپت۔ انسان کہ حراب
کاریانی تو ک نہ ملکیش ایت گڈا عرش ہے فرش ہے وہندار آ ولی کدم بالاد نہ گیرائیں
ایت۔ پد لہیں چریشی گوش کیپت نہیں ایشاں گوش ہے پشت نہ گوازین ایت۔

تو پان نہ کشے وارتہ بجگ

(چو) سیہ مار نہ جت نے نیش نہ ڈنگ

مہلوک گیم انت نہ آچو کنگ

سہدار ہر وڑیں پتہ نگ

تو پان رستگ ات چو کوہ نہ

جالی درست شت انت چہ موه نہ

گپت انت آ غم نہ اندوہ نہ

شوہا ز انت ، نہ گند انت کوہ نہ

مُلَا ابا بگر عَنْ مَدِّ جِبِي غُچا گردي در شان اس ابيد بازيس سياسي جيزو هاني سرا هم ولي گپت ديماء
آر گك آنت - آلى پر بند "بنیادی مسئلہ پاکستان" ته اے گك بو گك که ملک چے
هاترا دست آر گك بو گك غنوں چون آنت - ملک ٻنیادی جيزو هاني گيشينگ ٻهارت
مُلَا عَوْتى گپ چنگ -

وقتے بیت جتا ہندوستان

اے ملک ۽ نام گت ے پاکستان

اسلام ۽ عظیمیں بوستان

شکرے گپت خدائی دوستاں

.....
مکڑا

ڈرستیں لید راں بستہ ہور

سیاسیاں گتہ فکر گ نور

پرما گھتریں پیشی دور

انگریزی رگام ریجیں ہور

امب ۽ جاگہ ۽ کشتہ ہور

زہر تاکیں گرگ آپ داتہ

دیم چہ شریعت ۽ تاب داتہ

بے قیمت گت انت پاکیں ڈر

دوست داشتاں دل ۽ زہریں مُر

گوراتاں تلاھ، زرگ گز
 دل چے کینگ نہ ضد ۽ پڻ
دیم ۽ کپگ انت چیل نہ جُ

ملا عباز یں لظم انچیں است انت کہ اگاں تو آہان عنوان ۽ بہ چارئے تو زانت کئے کر
 ملا اباگراے پر بند ۽ چوش کشیت؛ ”گردش زمانہ“، ہم آئی انچیں نظیمے کہ بقول اردو ۽
 مردمانی ”لفاف دیکھ کے مضمون بھانپ لیتے ہیں۔“ بزاں اے پر بند زمانہ نہ دوڑ ۽
 گردش ۽ بابت ۽ انت۔ ذیکیں لوٹ نہ مرچیکیں لوٹ، ذیکیں **Values** مرچیکیں **Values** چے چے بوگ انت۔

ملت گوسفند ۽ حاکم یک گر کے
 جنت نہ پروشیت انت تو کشے ٿر کے
 هر سباہ ھونان گریت ٹر کے

وشنیں گورمانی آپ مرد سوریں
 بینگ گوں بنگ ۽ وزن نہ ہمتوریں
 دوڑ نہ باری نہ دہر دکھ رنگے
 برزیں ما تکوہاں کس نہ کپھت درنگے
 چے واکِ ۽ منٹک مستریں گنگے
 پاسپان ماہیگ ۽ گتھ کنگے

زور کار دا گر پینگ یک بچے
 زرگر ڈچک ۽ یک جیڑھ ۽ بچے
 پگلاں گلپتہ مال سر ۽ بچے
 مشک ۽ اولاداں ساز گنگ چلکے
 کپک ۽ سیاہ مار ۽ جتنہ ڈلکے
روباہ بزران انت، شیر کشے لئے

مالدارا امید ۽ انگت در بُرڈتہ
 بے امید تریت ٿو بجھت چرڈتہ
کوکے گتاخی بکت مردہ

ہر کے کپتہ پہ جنگ ۽ جنجوال ۽
 کشت ۽ حون انت پہ حاتر ۽ مال ۽
دنیا یک جونے شریں پہ ڈال ۽

ہر مردوچ ٿئیں نجیت مئے کار ۽
 پھر مہند باز پہ سنگت ٿو یار ۽
 ہر کے ویں کشت وقی وار ۽

کس نہ او شتیت پہ تئی گرم دار ۽

ایر کوت دومیگ ۽ سرمه بار ۽

پربند جزل محمد ضیاء الحق ۽ تھا نہ ایوک ۽ آئی وتنی عقیدت ۽ بیون درشان کنگ انت
بلکیں وتنی مئن ۽ ملکی ۽ آئی لوگیجاورانی ہم کپت جنگ۔

آخر یک روچے روح چھ آ درنگان پُزشیت

روبا ھے ، لفگیں ساعت ۽ شیراں کشیت

وارت ۽ گوشت ۽ ٹھوٹاں دپ ٿو دیمان مشیت

شوائنگے چوکہ شاہ ۽ چہ ملک ۽ ڪشیت

وارت ۽ گوشت ۽ ٹھوٹاں دپ ٿو دیمان مشیت

شوائنگے چوکہ شاہ ۽ چہ ملک ۽ ڪشیت

ہر پھی ساہدار انت، شربت ۽ موت یگ چشیت

میر ملک ۽ پربند دو ورنہاںی داستان انت کہ آگوں گھر ۽ لشکر ۽ یک دینیت کہ یکے وتنی
ساہ ۽ باھیت ٿو دو گی زندگ مانیت۔ ہے پربند ۽ تھا کش ٿو گوار ۽ مردمانی توکل کنگ
وتنی میت ۽ چکرگ ۽ ہم گپ است انت۔

ایے مئے انسانی عادت ٿو کب ٿو پیشکیں

پہ بدیں کار ۽ ہر کس ۽ تنہ ٿو تیشکیں

گوں ھشت صد ۽ جنگ ۽ چون کنت تہنا دوپر
 مہترال ناکاں دے کار بستگ جگر
 نیست ات نزیک ۽ تمپک ۽ چیل ۽ گر
 دعا گلت ۽ اللہ ۽ گوارا چندال بار ۽ نہ
 یا الاصین تو مرچی مئے توفیق ۽ مبر
 غیر تئی امداد ۽ مرد راھے نیست وگر

”حرص دنیا“ اے ہم انچیس پربندے کے گوں وتنی نام ۽ باز سیادی کنت۔ ایشی تء ہم
 پخت نصیحت وتنی معراج ۽ سراہانت۔ حرص ۽ پیچے دتارا دارگ ۽ ہم گشگ بوتگ۔

چھبھر مت عبیت اسپ ۽ ھر
 امب ۽ کیلگ ۽ گنج ۽ نہ
 ٹامب ۽ پیتل ۽ سیم ۽ زر
 گرامنخ ۽ عبیت گوں گوہر
 یکجاہ عبیت سنگ ۽ سر
 پڑات رست ۽ چیل ۽ گر
 روواہ عبیت شیر ۽ فر

شر نہ انت زندگ اے رنگ ۽
 حرص بئے چومنوراگ ۽ کنگ ۽

ناشکری بکن، جن زنگ ء
 جاء ء کم بکن بُن سنگ ء
 سپتگ ملکومت ماں ونگ ء
قبر ء ے روئے دل ننگ ء

کتاب ِ گذاری پر بند مناجات انت ہے اے چہ ولی نام ہے بزاںت عپڈ رانت۔

رحم بکن رحمان پہ گناہ گار ء
 ہمت ء توفیق بدے مارا
 پہ ولی دین ہے محنت ہے کار ء
 محشر ء آسان کن مئے بارعہ

گذرا من ہے گشاں کہ کے اگاں ملا ابا بگر ہے شاعری ہے تھے فلسفہ شوہاڑ بیت گذار
 آبے سوب بیت۔ کے سمجھیں ہے زمینی بوہو کیس عشقے لوٹیت ہم آبے سوب بیت۔ کے
 اگاں دکھ علمی ہے مذہبی مسلبے گیشینگ ہے راہ ہے چاریت گذار اے ہم آرادست نہ کپیت۔
 اگاں آراجیزے دست کپیت گذار ملائی مسلمانی انت آئی ستک ہے عقیدہ انت۔ اگاں
 دیکھتے چیزے لوٹے گذار بلوچ گوں ولی ہمک تب ہے دروشم ہے درعہ بیت چیا کہ آئی گوں
 ولی راج ہے ولی مہر ہے ہب کدی چیر نہ داتگ ہے آئی اے درشان جاری بادشاہی ستگ۔
 آولی چاگرد ہے ولی فکری سلطھ ہے ہر چیم کہ مزینیں مردے بوتگ بلے چاگردی
 ناروا یاں حلساں کنگ آئی مستریں حدف بوتگ۔ آسلامی گوناپاں گوں ولی چاگرد ہے
 گہتری ہے راحانی چاریگ بوتگ۔ آئی شاعری اے کرزیت کہ ہوار گیجگ بیت ہے

کلیات ۽ شکل ۽ دیم ۽ آرگ پیت۔ اے بابت ۽ منی ڏاڙبندی ۽ سرانہ الیک ۽ آئی
پاسندگ بچیره انت بلکیں مئے راجی ادارہ ھم شور ۾ ملا ھبکن انت۔
گذرا انچو من عمر حاجی ۽ منت واری ۽ مناں ہے پیم ملا خداداد غریب ۽ منتاں ھم
انچو لیڑھی باراں کہ آئی پچیں مزینیں پند ٻرات ٿا تک منی گورا په منی لک ۽۔ ہر
دمگ ۽ اگاں ملا خداداد غریب گنگیں لہتیں لہتیں مردم پیت گذامن جزمائ کہ بلوچی ۽
بازیں گنج محمدی چاگار ڳیگواہ بولگ ۽ رک انت۔ انچو آئی سرخ سوجانی منت واراں
ہے پیم آئی ڏاڙکی ۽ آیکیں وہ ۽ ھم امیتو اراں۔ گذرا گوں ملا ۽ اے ٹکڑے ۽ امیت
۽ اجازت گراں۔

ـ کہیت یک روپے انچیں مئ نہ بنت ناہ ڪسکن

ڈاکٹر فضل خاق۔ جیونی

27-08-2004

پہ بلوچانی خاترا پنٹے

آخري عمرء مني ملکي زردوء سارگ
پيرى ڪشك نه مادنيں راهئے گارگ
بدعت نه شرك نه ملک تمام شور نه شارگ
ناپاکي نه ظلم نه چوكور نه حارگ
چوٹو نه ريش نه مرگ نه چدالڈ نه بارگ
صبر نه اوپار نه سنت نه واہ نه زارگ
تنظيم بلوچاني نه ادب نگ نه دارگ
رسم جهوداني گوں ووت نه زينت دارگ
نيں په اشناپي من قلم کاشين تيارگ
زھن من آؤرگ، مرکب نيزين نه سوارگ
رب نع رحماني لني من وتي پشت نه پارگ
قدرت ن شاه ن نيس مني عقل نه کارگ
داستانے په ملت نه قوم نه تيارگ
پيا بلوچ ميریں تومنی سپاں گوش بکن

”ب“ پہ بہادری ، گلکے عقل نہ ہو بکن
 ”ل“ پہ لائق ، رستگئے دام جوش مکن
 ”ج“ پہ چالاکی ، گوں کس گشت نہ کوش مکن
 چادر نہ ظلم بیگ نہ ولی جان نہ پوش مکن
 شیر نہ فرزندئے ، محلوک نہ داگ نہ دروش مکن

گرکن لے ظلم تو صاحبی نام تئی گار بیت
 خاترا جم دار شیطان تئی بیل نہ یار بیت
 ہر گورا غیر قوم گوں ترا جنگ نہ تیار بیت
 عرب نہ عجم ، گل تئی پشت نہ سوار بیت
 ہرچے تئی قوم نہ راجیں آبے حد وار بیت
 کپکے چوکہ پہ تئی و استا بار بیت
 از چد نہ چادیم میر منی چوشیں کار مکن
 روشنیں روچ نہ مادیں راہ نہ گار مکن
 شویں شیطان نہ تو ولی پشت نہ یار مکن
 میر مزن نامیں گلکے ہوش نہ سار بکن
 سرجیں راج نہ گوں دکھ قوماں وار مکن

ہر کس ء دوست ترا نت ترا مال ء سیم ء زر
 گش و تی برات ء دوست و ت مالان نے ببر
 تو دوست و تی چم ء و ت جنگ میریں ول ء بر
 مرگ ء ساہارا ء نیست ترا چخ خوف ء خطر
 سال ء ماہ کا یہت روچ ء شپ پر تو بدبت
 محنت ء کار ء ہدمت ء کوشش کن ستر
 تاں زندگ نے سیر لاپ نہ بنئے ورنا عمر بھر
 تئی گردن ء ایرانت دژمن ء پولائیں تپر
 ہر روچ پالام نے گوں دگہ قوماں مثل ء خ
 لکھے نان ء دام ء محتاج ، در پہ در
 ماں خلچ در مندگ نے ، ہر وقت در سفر
 گرسنے جاھے کشت ترا دمین چک ء گور
 نے ترا ھون ء نے ترا بیرے دات دگر
 تئی ھا ترا چخ رنگ ء نیا آنت اے سونج ء سر
 چو مکن بابا تو ہا دلائی برے
 دپتاں چار تو بتگیں راجانی سرے
 از حلب رندال جہہ جنگ قوم ء چاکرے

رُشکیں سوئ ۽ پہدے ہوتیں صورتے
 چو امبر ۽ مک ۽ نام زریت میریں قبرتے
 بوگر ۽ وشنالی رس ات شاہ ۽ دخترتے
 چیدگ جنگانی ظاہر انت گواہا میں نزے
 شیری اوالا دے ماں بُن ٿو ڀھ ۽ نامدار
 زانگ ۽ عقل ۽ کشک ترا ملک ۽ بے قرار
 یکے پہ دومیگ ۽ مدام ناراض ٿو فرار
 بُنگ تو بے سویں قلات کوہ ۽ سے ٿو چار
 تاکدی پشت ۽ بنت تئی کوہ بندیں حصار
 کمکے روچ انت زندگی ۽ دار ٿو مدار
 سرکفت دُزشک ۽ پنجگانی تبدیں لوار
 هشک بنت جلدی مددتائی سبزیں بہار
 بے وفاکیں دوست ۽ کدی امیت ۽ مدار
 منی نصیحت ٿو کشکیں کپاں گوش بدبار
 تئی پت ٿو پیریناں نہ گلت چوشیں کار ٿو بار
 نام پہ اشراری نہ گپت کس ۽ ناگوار
 ڈاکوی نام اش ماں سرء نیست انت چھج دیار

سروتی مرداں داتگ پہ باہوٹ نہ میار
 باز یے پہ لجانی پدا مرٹگ نر مزار
 تو ہما مردانی پد نہ رندئے شر بچار

جنگ نہ داوا نہ شدتائی نامدار بنے
 پہ ولی لوگ ۽ سوچک ۽ مالدار بنے
 چرس نہ ہیروئن ۽ کشک ۽ شاندار بنے
 غیر ۽ تاوان ۽ تو کدی سردار بنے

کپتگ ۽ پرچہ میر بلوچ ضد نہ گنت ۽
 دائم ۽ جنگ نہ گشت نہ ھون ۽ ووت ماں ووت ۽
 رحم ترا ۾ نیست ماں دل ۽ پہ برات نہ پت ۽
 وارث نہ سیاد نہ پر ولی قوم نہ ملت ۽
 پہ ہر کس ۽ شر نہ پرچیا شوم ۽ پہ ووت ۽
 از چد نہ آدمیم ۽ مکن گیشیں بھریت ۽
 سرمکوازین تو پاد ۽ چہ راہ ۽ شریعت ۽
 گھکے بیم نہ یک گتے پشت دئے پروت ۽

سوچ ے ولی لوگ ۽ (پدا) ووت کن ے پھر ٿا
 بُرگ ڪ انت مال ۽ ڪشگ ڦاٻے ڏاه ڻ گت ۽
 چپدی مردم گار انت منی نیم ۽ دھشت ۽
 اے سچے مادات ولی قوم ۽ ملت ۽
 داں پدی روچاں دیگرے بیاریت عبرت ۽
 اے عمل بر باد آنت تئی روز ۽ قیامت ۽
 (تو) برات ولی پر یئت انت غم ۽ رنج ڻ شدت ۽
 قوم ۽ راج ڦال آنت په تئی ظلم ۽ زحمت ۽
 دڙمن تئی شادان ۽ گل انت اني ھرمت ۽
 نی ترا نھیں انت په دکھ کار ۽ ھدمت ۽
 پُوس انت تئی ھوناں مثل چوشیر ۽ شربت ۽
 بندانت تئی دستان ۽ برآنت مالاں پروت ۽
 چو مردگ ۽ ڏوٽ ۽ ڪپگ ے بے نیم ڻ گت ۽
 تئی مثل ھنخیں گرمکی ھوب ۽ محنت ۽
 کس تئی نزیک ۽ نھیت مرگ ۽ ساہت ۽
 تو کجام شرم ۽ نیں دئے براتاں دعوت ۽
 ڪشگ انت برات ۽ تو کلاگ بستگ په پت ۽

دیر نہیں چاتے تو وئی واستا وہ جہہ
 تو شیر ۽ اولاد ۾ نزمارانی پھڈئے
 بلے مادین راہ ۾ پیسری کشکاں باز ردئے
 په وئی برات ۾ ملت ۽ باریں چو بدئے
 اگر اتفاق بندئے مثل چو الوند ۽ زدئے
 ناپاکی ۽ زیرے چو طور ۽ سدئے
 اگر کنے مستی دائم ۽ پھن ۾ خدئے
 ایمان کمزور انت ویل سک راحبند شریعت ۽
 پشت بجگ قرآن ۽ حدیث دیم په وہ ۽
 گوں بلاہیں قوے پے تو بے بھیم ۽ گت ۽
 ناپاکی ۽ وجہ ۽ چہ نہیں ۽ برگئے
 عزت محفوظ نہیں مشکلے گرانیں کپگئے
 انصاف دیداگنگ دژمن ۽ جیل ۽ پنگئے
 برگ ۾ دارئے انگت چوتھن ۽ تپگئے
 گپ اش انت رائیں تو شریعت ۽ راہ ۽ گزاں سگ
 باغ پت ۾ جدی گدگی ۽ رون ۾ داس سگ
 چو شہ ۾ ریش ۾ پاگ ۽ توہیناں سگ

تو دتی داستا فیشنے نوکیں پاس سگ
 چہ مذہبی قانون ۽ تئی ڏھیل ۾ سیر سگ
 ٿی وی ۾ وی سی آر آر سگ ۾ لوگ ۽ ایر سگ
 باطلے سِلسیں گوں تاکیں حق ۽ حور سگ
 اے شیر کنیں آپ تو دست ۽ دت پرچہ سور سگ
 اے صبر عجیبے پرتی بالادعه بلوچ
 امب په ڇادانی ٻُرگنگ آپ دا گنگ کروچ
 اسپ تئی بے زین انت په هر ۽ پالام ۽ بدروچ
 آنچو په ڇادانی گوزنست سال ۾ ماہ ۾ روح
 عمر تمام گلا ازیخنگ دگه پشت کپتہ دو روچ
 نی ترا لوثیت کے صبر ۾ سمجھ ۾ سورچ
 کار ۽ په قانون ۽ گبر بہادریں بلوچ
 صبر ۾ تقوی ۽ چادر ۽ اشتابی بدروچ
 مرچان ۽ آڏول ۽ نہ انت قانون دولتی
 حاکم وقت ۽ دوست رہند شریعنی
 گورز ۾ صدری، اے نہ انت میراثی ڌتی
 ایشانی اختیار ۽ رسگ تئی دیس وی

جمہوری قانون ۽ نہ ۽ دوٹ انت قیمتی
 ہر کس ۽ میستر گون بیت قوم ۽ امتی
 ہد لیں برات ۽ راج ے گون بنت انت سُنّتی
 دوی چہ رب ۽ گوں بیت تعویز قدرتی
 سدک بزاں آئی ۽ قلات محکم گلت و تی
 اتفاق بیت ۽ سر جمیں راجانی گرگ
 سُحل ۽ آسان انت پہ تپاک قوم ۽ سرگرگ
 ما شے رند ۽ وت بینیں نابود ۽ سرگ
 چھ ترا تکلیف نہ بیت راہ ۽ در برگ
 دیر غبیت یکیں ساعت ۽ حق ۽ پھنگرگ
 کل بلوچستان ۽ بلوچ پشت ۽ یک کن ات
 ہدل ۽ ہمتک ۽ و تی پاداں سک کن ات
 گلت ۽ ضد ۽ چہ و تی توک ۽ در کن ات
 عالے هٹانی و تی قوم ۽ سر کن ات
 اسلام ۽ باغ ۽ شما دو بر پل ۽ بر کن ات
 ملت ۽ قوم ۽ بہتریں جاھے سر کن ات
 رحم گنگ اللہ ۽ شے و استا بے شمار
 چکت شے تعلیم یافتہ انت ہر ملک ۽ دیار

مثل نه چو روچ ء روشن انت قانون نه بہار
 قابلیں مردم هست شے قوم نه چند هزار
 ناظم نه ڈی سی نه دگہ بازیں اگدہ دار
 پئون نه سرہنگ مستر نه فوجی ذمہ وار
 عالم حقانی، حافظ نه قاری خوشگوار
 گوں اشائ آسان انت مرو سیاہی کاروبار
 ہر وہد شے گوشائ کپیت لبیک نه توار
 پہ جہاد نے بیا ات تمام دینی نیل نه یار
 پہ مژاہ رُمب ات گریشگانی شیر نه مزار
 جنگلی بہادر نه پہلوال راجی بور سوار
 جنگ نے میدان نے ایرکپ ات پہ کول نه کرار
 گون خدا نے ذات انت شے امداد نہ مدار
 نوک کن ات نامے مثل چو اصحاب ء قبار
 مومن اگاں صد بنت کافر نے لقاداد دو ہزار
 مشرکاں جنگ نے ساعت نے نیست سوب نہ شکار
 ہر وہد کہ زیر انت شیگ نے شیرازی سگار
 چو کلیریں دار نے پُش انت شویں نابکار

بازیے گوں ہوناں ہور بیت لہنس بیت فرار
 اے تمام سپانی خلاصہ گوں ہمت انت
 روشنی رُوہ ۽ نُ ادب مال نُ دولت انت
 زبان بیت شیرین نُ گن په زور نُ تاکت انت
 ہر کے راضی کنت پت نُ مات ۽ جنت انت
 کامیابی گوں رب ۽ قرآن نُ شریعت انت
 شوم ہما شخص انت یک کش ۽ دیم په ووت انت
 کاملیں ایمان اے خداوند ۽ نعمت انت
 ہر کجام راج نُ قوم بیت صور نُ اتفاق
 چج بیت آیانی ته ۽ سُستی نُ نفاق
 گوں ہے قوم ۽ چج کس ۽ عیتنیں جگ ۽ واک
 کس ۽ نیست طاقت کہ بکنت اے قوم ۽ ہلاک
 اگاں دڑمنے جہہ جنت انچو بیت ماتند عراق
 شہر نُ رسو نُ وار بیت بسیار درد ناک
 شریعتیا نُ شمسار ۽ تھیت جلدی بیت فراق

رب کہ ناراض انت چہ کجام کاریت زور غُ وَک
ذو جلال پاکیں وَت مَنے وَاستا رحم بکت
ہر کس ء عقول ء زرگر ء ہوش ء فہم بکت
نا تپاک ء کنت ء پہما دوست مکفت
او منی برات ء سرجمیں راجاں چوش کن ات
پہ سدک ء دل سجا ہ خالق گوش کن ات
توحید ء پاکیں شربت ء شہداء نوش کن ات
تقویٰ ء سبزیں چادر ء جان ء پوش کن ات
پیغمبر ء عطر ء امبراں مُشت ء موش کن ات
من داستاں قوم ء تاں ہے جاہ ء بند کگ
بور ء گوں بازیں تردگاں مارا ژند کگ
منی ملگی بالاد ء چد ء دیم ء ڈھ کگ
پہ نزاں تکاری بلکلیں مس جرم ء سہ کگ
عرض منی دائم گوں خدا وند ء ایش انا
مسئہ گرانیں یکے ء زور ء گیش انا
دل اباگر ء چہ غم ء رنجاں ریش انا
دعا کن ات پرمن ہرچی منی قوم ء خیش انا

داستان برائے اولاد آدم علیہ السلام

رحم سگ پتا کریم ۽ ذولجلائیں قادر ۽
 آفرین سد آفرین قدرتیں کارگر ۽
 قیمت ۽ بے قیمتیں چیز جوڑیت رحم ۽ مادر ۽
 چندھائے تہل ۽ ترپیں، بازے مسک ۽ امبر ۽
 رجم ۽ راجم ۽ شیاطین نجیت یقین انگت ترا
 عبرت ۽ چنان بچار تو ماہ ۽ روچانی سرا
 روشن ۽ زیبا انت دائم ارد ۽ گرد ۽ ہر گورا
 آجھت برتنی ٿپ ۽ روچ حکم، شاہیں اکبر ۽
 پوریں دنیا ۽ گشت انت بے سوہو ۽ رہبر ۽
 قیمت ۽ بھایے نہ لوہیت مہربان کسی گور ۽
 شیر کشیت چہون ۽ گوشت ۽ پستاں ۽ یہ اس ہر مادر ۽
 لی لی ۽ خب ۽ تمنا حست دل ۽ ہر شو ہر ۽
 چک کہ رحم ۽ مادر ۽ انت اوہ بیت بے ڈاکٹر ۽
 قدرت ۽ کارگری پیدا اور انت چہ ہر گور ۽

اشرف الخلق یے بابا تو ملوٹ سونج غریعہ
 کوستگ انت آدوار بارگیک اتگلیں ما آخراء
 آورتگ ما ایمان په رب غ آخری پیغمبر غ
 دین ۽ سالار غ سروک غ امت رهدربز غ
 ولجه مئے پشت غ پناہ انت، کنت شفاعت محشر غ
 رب بکش ایت مئے گناہاں دوستي غ خیر الورثي
 حضرت آدم غ حوا انت مئے کماش غ سربراہ
 سرزین ۽ ابتداء، اتگ انت آ پیسر غ
 بکش اتگ عزت خدا ۽ آدم ۽ ولن ۽ نبی غ
 قدر غ قیمت، رنگ غ صورت نہ کے دیما تر غ
 علم غ عقل غ حکمت ۽ ہم نہ کے دیما تر غ
 انسان! اتگ یے پشت ۽ زمین ۽ بندگي ۽ ھاترا
 رب ۽ شکر غ منت غ عبادت ۽ مکن چون غ چدا
 شریعتي راه غ طریقه (ترا) سرگت انت پیغمبر غ
 آ محمد مصطفیٰ دین ۽ چداگ غ انور غ
 رب ۽ آزماني کتاب تي وasta اتگ آخراء
 تي راه نما غ سونج دیوکیں ایرانت دیم ۽ ظاہر غ

اے ہما پا کیس قرآن انت کہ نہ مکن ایت کافر ء
 آ ابو جہل ء خبیث ء احمقیں ترک ء شر ء
 شرمندگ ء وارغذ لیں پا دکھیت انت محشر ء
 آدم ء اولادھیاں کن ، دوڑ منے ھستیں ترا
 چپت ء گوراست ء پشت ء دمیم ء گون انت گون تو ہر گورا
 نہ یت تئی ایمان ۽ بخ ء نیکیاں بارت یکبر ء
 تیز دپیں بیرے ماں دستیں شوم ء ختا سیں خر ء
 تئی دین ۽ تبوء ھروجیت ترا دو رداں روچ ۽ سرء
 غیرت ۽ بوجیگ ء پروشیت بڈائے تو بزریں زیر کر ء
 کھیت بدبوئی تئی جسم ء گواں زیریت چوکر کر ء
 چی بیت تئی حال ماں قبر ء گون نکیر ۽ منکر ء
 شربچارا اولاد آدم تو خدا ۽ بندگائے
 رب ۽ احسان ۽ کرم ۽ روش ۽ خرسنگائے
 پڑ گناہ ۽ پر قصورائے ، عاجز ۽ درمندگائے
 پیسر گیکیں واقعاتاں چم و ت تو گندگائے
 کن تو پابندی عبادت تائکہ چند روچ زندگائے

یاد بکن مرد مسلمان موت کیتی ہر حالت ء
 کشیت عزرا نکل تئی روح ء یک دمان نہ ساعت ء
 زندگی ء نیست بھروسہ سک بُرس چہ قیامت ء
 تو ہگے پروت بزرگوں نیکیں اعمال حرمت ء
 سینہ ء پاک کن وحیگ ء چہ ریا نہ رغبت ء
 زیادہ پھریز کن و ت ء راچہ ہرا بیں صحبت ء
 اگاں کا میں ایمان ترا گونیں روئے توجہت ء
 اپنی تئی حالت ہراب انت گوٹنگے چہ انگت ء
 شری ء جاہ نیارے ذوالجلال ۴ شریعت ء
 گوں گناہاں بتلائے بدایات ترا تئی سنگت ء
 شاپگے مال ۴ حرام ء مثل ۴ شیر نہ شربت ء
 (زاہاں) ترا شریعت ء دادہ اجازہ بور شراب نہ رشت ء؟
 کش چس نہ ہیر و نہ جنگ بکن و ت مال و ت ء
 گوں تو یک روچے غبیت شپ، بے فساد نہ ہڈت ء
 پور و کن نفس ۴ مراداں جست تر ایست قیامت ء
 تئی ہبہ نہ دوستی نہ تمنا گیشتر مال نہ دولت ء
 جنت پہا ب نہ ریت انت چھ مزیر گوں پو ت ء

پچھیں کارۂ اجازہ نیست نبی ۽ امت ۽
 کہ سر گلازین ایت آپادۂ چہ قرآن ۽ سنت ۽
 خالق ۽ حکم ٿا اجازت هجہر نیست انھیں ترا
 ماہ ۽ رمضان ۽ شریف ۽ مجھ بھیت مثل خراء
 جنگ ٿا داوا ٿا فساد کن چوکہ شیر یز ۽
 شرک ٿا بدعت ۽ غلام بے چوز ڙخیدیں نوکرۂ
 پُرس ڪگ مانند ۽ سیر ان ٺیگ ٿئے ماں پتۂ
 اے هرج ٿا ھیرات ۽ اجازہ مذہب ۽ دا گک ترا
 یا کا گد ٿا کنہر یے ترا گون جانب ۽ پیغمبر ۽
 یا ذوالجلال ۽ قدرتاں آتگ وحی یے تھی سرۂ
 اے عجیں گپ ٿا رازاں بیا بکن معلوم مرا
 گذا اے منی جرن ۽ قصور انت نیست میار ھچی ترا
 (منا) وعدہ انت گول تووراں ہو رست ۽ باگ ۽ برداں
 من یقین زاناں منی برات من ہم کرو پچے مراں
 من ولی چک ٿا عزیزاں وعدہ ٿو کوں ۽ گراں
 شما منی پُرس ۽ بهنداں ہنچو مثل ۽ دیگراں
 چک کن ات کالی ٿا جلاں بینھک ٿا مہماں سراں

لوٹ ات کاردار نکیاں ہدمت گزاریں نوکراں
 جلن ۽ چار ماہ دائکہ سال ۽ ھرج کن ات ناموراں
 گوک ۽ گایشاں بے گذ ات پر بھیں کائیگران
 بے حساب ۽ ھرج ۽ کش ات دعوت بدیت سوداگراں
 سید ۽ شیخان بلوت ات، ملک ۽ میر ۽ محبراءں
 سینگ ۽ ونگ ۽ بدیت ۽ پہ امتی تاجراں
 بلے مشکل اے رہاں بے مذیت خالق ۽ پاکیں قرآن
 پیش ۽ گیش ۽ چونہ پیچ نوبت ۽ پیغمبراءں
 گلیں اصحاباں نہ گلت چوش مئے امام ۽ رحبراءں
 راست ۽ درست انت زندگیں پہ مردگاں پُرس کن انت
 خاص پہ اللہ ۽ رضا ۽ نبیت ۽ درس کن انت
 نہ شریعت ۽ حد ۽ حدوداں زیادھیں حرص کن انت
 نہ کداں چار ماہ ۽ سال ۽ ننگ ۽ پُرس کن انت
 وہ اگاں چیزے نزاں انت عالمال جھٹ کن انت
 شریعت ۽ حکم و ہمیش انت، حق ۽ حقدرا ۽ رسان
 میت ۽ جرم ۽ قریبی وارث ۽ خیش ۽ کساں
 اگاں میت ۽ وارث غنی انت (گذا) بدیت دگہ مغلساں

اگاں اجنبی ہم تو نہ گندے بدے میت ٹھ مدراں
 غیر حقداراں کس ء جائز نہ انت تام ۶ چنگ
 ھیں کپاں کس نہ زیریت مئے سرافرض انت گلگ
 صالحان دوست نہ بیت انت خالق ۶ حکم ۶ پہنگ
 پہ شودگ ٹھ صابون ٹھ میت ء پاک نہ بیتیں ہیک ٹھ سگ
 پہ جم ٹھ آپ ٹھ سمات ء وش غبیت زہریں گزگ
 بے دماغ ٹھ عقل ٹھ ہوش ء کارء نیت ھٹکیں سرگ
 گزان انت بے تعلیم ٹھ علم ء حق ٹھ حرام ۶ دربرگ
 عاقلاں چھبھر پند نہیں چورو ۶ مال ۶ درگ
 جاہلانی کار ٹھ ہیل انت مفت ٹھ ناحق زہر گرگ
 پہ گناہ ٹھ سلتن کاراں پشت نہ کچگ ھٹک ٹھ تر
 ہر کے لاب ۶ غلام انت عاشق انت پہ سیم ٹھ زر
 حق ۶ راہ ء چم ہم کورانت چھ نشکنٹ مثل ۶ کر
 پہ حلال ۶ صبریے نیست انت نہ حرام ء کنت خطر
 روشنیں روچ ۶ مسلمان چنگ انت راہ ء گر
 پہ خوش ۶ ناخوشی ٹوکر وران انت سنگ ۶ سر
 شر ٹھ راب ہور کھنٹ انت دینیت ووت ء نقض ٹھ ضر
 مکس کھنٹ شیراں گول آپاں بینگ ء مان انت ٹھ گر

روغن ء ہم جیزے ہورانت، ظاہرانت پیگ ء اثر
 لوگ پہ لوگ ء بھائے کنت انت گپت ولی و استادوزر
 اے تجارتے نہ انت ء اونی جان ٹھ جگر
 قدر ٹھ قیمت ء دیگ ء پہ چکھیں زر ء مبر
 اے حیله ٹھ مکر ٹھ دلیالاں نیست انا سوت ٹھ شمر
 آیگ ء گندیت ماں دست، روگ ء چھ نیست خبر
 شرک مئے جان ء قبیض انت، بدعت مئے چیر ء تکرد
 پہ ہے کار ء گل انت ء لوگ ء لاب ء ذال ٹھ مرد
 پہ محنت ٹھ دنیا ء کار ء نیست کس ء را گرم ٹھ سرد
 (اگاں) یک شپے پشت کپت چڑب ء دل نزیریت تام ٹھ ورد
 بلے پہ جہاد ٹھ دین ء وasta نیست دل ء چھ فکر ٹھ درو
 انی گناہ مفت ء رسیت، کس ملختیں وام ء کرد
 زیر پہ فشا ء دل بیگ ء سیاہ ٹھ اسپیت، سُھر ٹھ زرو
 حالے اپیوز حالے اپیوز پہ من ٹھ پہ تو مردا
 نز محمد ٹھ لہیلوں گوارا انت ماں سرع ء ڈرال ٹھ درو

پیلگ ن پشان درا انت شوق ن شان انت سورد
 ہاں دل ن فلئے نیاریت نہ هنگی ن قادر و
 اے فیشن ن چال ن مروپی پشت نہ کچگ همرو
 (ہر) زینے کے دل بلوٹ ایت پ کس ن عجیب نہ انت مرد
 گوں ہے کردار ن کاراں ما (وت ن) ولی یے لیگ ایں
 چچ سکگ دروازگ قلم ن گوں باطل ن ہمکوگ ایں
 دیناں دا سی..... راہ ن راست ن مرد، ان ن عروگ ایں
 آیگ انت قانون ن چیر ن پہ زرودت ن راموگ ایں
 چہ مئے مسلمانی ن مروپی ہر کس ن را نفتریں
 پیغمبر ن صحابی نہ انت ما ظالم ن بے عبرتیں
 ولی نذهب ن قدر ن زانیں رب ن دیم ن شہرتیں
 گوں پیشیں قوماں عذاب آ خالق ن بے مشیں
 قدرت ن کاراں مروپی ما چتو نباوریں
 ایمان کمزور ن ضعیف انت اعتقد سک لاگریں
 (اگاں) قول پ اولیا ہاں مدشیں، چک ن مات، ذرست مریں
 جنت ن رنگ ن نہ گندمیں دوزھ ن جاہ گریں
 چہ بے علم ن بے قسمتی ن دامن ن در پ دریں

پا دشپاد نہ سر درایا، بار نہ بوجا نہ مان سریں
 چکت پت عرندة تچان انت، مات دو گام نہ پیرس
 رہ گواز گے جست کشت او مات منی معتابریں
 پ غزدی گندال ترامن چے رنج نہ تکلیف تئی سریں
 (کشت نے) پٹھات مچھے چہ پیراں باز گریت نادریں
 مارویں پھاں و تیگاں، کہ نہ تعویزے گریں
 موت نہ نیست بازیں بھروسہ بلکیں ما باندا مریں
 چکت مئے وار نہ بُرگ بیت سیاد نے نیست تعویز گریں
 شرکاں و ت کے ہمیش انت متر نہ بالاتریں
 قبرانی طواف نہ زیارت درجہ نہ یک میکریں
 پہ ہے اعمال نہ فعلاں باز مسلمان شکریں
 پہ غیر اللہ آں نذر منگ قاتلیں گنج نہ بُریں
 مکر نہ شیطانی فریباں از چد نہ دیم نہ گریں
 نی چد نہ دیم نہ نزوت انت بورمنی ناما وریں
 ہشکنی نہ میدان حلاس انت دیکڑ نیلیں زریں
 گول کس نہ زور نہ روٹ انت نی منی بیرے پریں
 توبہ کن عبدالرشید تو داستان نہ گیش مکن

گواہ گر سپت نہ بیاناں کمکے اندیش بکن
 زیاد ہیں گت نہ شگاناں گوں دلء مئے ریش مکن
 جنگی زلی تی مت واراں بارے دگر چوش مکن
 مئے شکایتاں مبرگوں کافراں پیش مکن
 کبیت پدا یکروچے انچیں مت نہ بنت ناہ نہ سکن
 پروردگر انسان نہ پیتا بے ہن ءبیهہ ءتکن
 ماں نہیں تو بہ نصواہ رب گناہاں معاف کنت
 کشیت شرک ءچہ جبین ءسینہاں صاف کنت
 اشرف الخلوقات انت انسان کعبہ ءطوف کنت
 ۱۰۷۷۷ من رحمۃ اللہ ، وعدہ انت رب ۱۰۷۷۷ ولی
 نا امیت چہ من مہ بھیت ء او نبی ء استی
 بکشان شے جرم نہ گناہاں ، کناں شمارا جنتی
 از چد نہ دیم ء مرتو او غریبیں کلمتی
 بند کن گپتار نہ بیاناں پی انت انجام تی ولی
 انسان ءمشاه نہ انت چوش امر ء کارا نت قدرتی
 گوسلیں قوماں نہ زرت باز ء کہ رہبند شریعتی
 گزان نہ سکنیں عذاب دات انت خدا ء عبرتی
 خاتمی قانون ہما نت (گر) کنت کے بے ہمتی

دعوت ﴿تبلیغ﴾

رحم بکن پرما ائے خدا شاہیں
 گلزاری فرش ن آسان پراھیں
 ھوہوہ ھزار مخلوقات ن جاھیں
 دنیا چند روح ن گوں ما ھمراھیں
 ڈنگ ن دلال ن مست ن گمراھیں
 پ مشکل چند وحد ن تئی گس ن براھیں
 بے وپائیں دوستے ناراھیں
 جنت الفردوس باغ ن بہار گاھیں
 مئے تماشا ن دجمیں جاھیں
 باز وپادار ن دوست ن لخواھیں
 مومنانی عیش ن مرآگاھیں
 تہجد ن قرآن جنت ن بہائیں
 گوش گر منی سکپاں او خدا والا
 دیم دئے وقی ھیشی گردش ن جال ن
 سند وقی مھر ن چہ کسان سال ن

ترک دے دنیا ۽ دولت ۾ مال ۽
 بسراں بد ۽ کن برو بالا
 بکشیت ترا تو پیکے خدا تعالیٰ
 چلن ۽ چار ماہ یا پوریں سال ۽
 چٹ ۽ چہ فکر ۽ لوگ ۽ جنجوال ۽
 خود بہ سکھ اول دین ۽ در حال ۽
 روچ ۽ شپ نوش کن سرتگ ۽ ڈال ۽
 عزت ۽ قدر تئی می شود بالا
 کامیاب بنے تو دائم انشاہ اللہ
 واپس پدا بیا پہ حکم ۽ ستار ۽
 بند وقت لائک ۽ دعوت ۽ کار ۽
 اول وقت ملک ۽ شہر ۽ بازار ۽
 گوں جند ۽ ہمراہ ٿئی گت ۽ یار ۽
 گُش تو تعلیم ۽ مسجد ۽ سارا
 مال ۽ جان قربان کن ہے کار ۽
 ڏعا بلوٹ هر دم رب ۽ دربار ۽
 در دل ۽ جہہ دئے صبر ۽ اوپار ۽

بہ قدر ء وت اولاک ء مجھن بار ء
 موه مدے چھبھر نفس ء آمار ء
 طعنہ ء توئیگ مجھن یار ء
 پھر مہ بند باز پہ گپ ء گپتار ء
 آپ کوشتی ماں جھلیں دریا ء
 بے علم ء عجیج چیز نیت کار ء
 گوں وقتی رب ء گریوگ ء زار کن
 نفس ء شیطان ء خواہشان گار کن
 دائم وت ء دین ء محنت ء تیار کن
 مشکلے خیشی (اتک) صبر ء اوپار کن
 ہر کے دین ء محنت ء کوشی
 نفس شیطان ء آسر ء پروشی
 دعوت ء دین ء دنت پہ سر جوشی
 محفل ء ذکر ء نندی خاموشی
 نیں جنتی شہد ء شربتائ نوشی
 بخمل ء دارائی گداں پوشی
 اجر ء ثواب ملن انت رند ء چہ موت ء

اگاں سرت راضیگ خاق ء یک تاہ
 دائی ء سودا باز بیت سُتا
 وشدل ء ہندگوں جنچی حوراں
 دشیں بھپار گوں تدریٰ نوراں
 سخو زاغ انت چوش ء نوک سیراں
 لعل ء یاقوت ء بان ٿو باد گیراں
 شهد ء شراب پاکیں نیگ گوں شیراں
 خوب ٿو زیبا انت چو توئے میراں
 زهم جنس اسلامی نفس گیراں
 عاشق اللہ ٿو رسول ایش انت
 صاحب ء علم ٿو حلم ٿو درویش انت
 دائم تقویٰ ء چادر ء پوش انت
 مال ٿو جان وقت ایش باخدا پیش انت
 په جہاد ٿو جنگ ء شراب نوش انت
 زهم جنس عازی عشق ء مدھوش انت
 کس نزانت باریں پرچیا چوش انت
 دعویٰ ایش یہ ماری یکودیں نیش انت

مشرک ۽ زور ۾ طافت ۽ گیش انت
 کفر ۽ مضبوطیں قلعه ۽ پروش انت
 اجر ۾ مزد ایشی چہ ہر کس ۽ گیش انت
 ہر کے اے راہ ۽ بیت بیار
 ساتھی ۾ ہمراہ اش کفت تمار
 بے حساب اجرے دنست خدا بسیار
 اگاں مریت جتنی ٹکوزریارت
 گویا سد ہزار غلام یے گتہ آزاد
 باز بنت اجر ۾ ماپ بنت سعیات
 محشر ۽ میدان ۽ نہ کفت ھیمات
 اے کار ۽ قدر ۾ قیمت چوں بسیار
 ما چہ علماں اش گتہ بار بار
 یک غلامے ۽ قیمت ایشیں اے یار
 بہا یا بیتہ پہ صد ہزار دینار
 چھ میار ٹکت ۽ ماں دل ۽ دیندار
 اے حدیث پیغمبر(ؐ) گتہ آشکار
 مارا مولانا غلام (محمد سر بازی) گتہ بیدار

داعی ۽ حال ۽ زان ۽ تو چون انت
 داعی ۽ اللہ ۽ مدت گون انت
 پاکیں قرآن ۽ راه ۽ رحشون انت
 چوکہ صدیق ۽ صبرے باز گون انت
 نور ۽ ایمان ۽ ہر دوئیں عین انت
 گوش بدار اے کار ۽ فضیلت ۽
 داعی گون رب ۽ داریت الفت ۽
 امر و بالمعروف ای خاصیں برکت ۽
 ماں سرے گواریت مولا رحمت ۽
 یک ساعتے نندگ دین ۽ محبت ۽
 بہتر چہ صد سال ۽ عبادت ۽
 سُہب ۽ بیگاہ ۽ خالق ۽ راه ۽
 خیر من دنیا رب ۽ درگاہ ۽
 ذکر ۽ عبادت ۽ تسبیح ولی جاہ ۽
 کائینت فرشتہ به حکم م اللہ ۽
 فرش کفت بانزلال ها جاہ ۽
 ہرچی کہ داعی ۽ گوازنٹ راه ۽

مغفرت لوئنت رب ۽ بارگاه ۾
 حشرے گوں صدیق ۾ نبی یاں انت
 ہمراہ گوں شہدا ۾ اولیاہان انت
 واب اش گوں جلتی پری یاں انت
 پاک ۾ پارسائیں حورئے قربان انت
 عالم ۾ داعی رب ۽ مہمان انت
 ہرچی کہ حافظ ۾ قرآن وان انت
 واجب ۾ فرض ۾ سُنّتاں زان انت
 دائم اسلام ۾ دین ۽ دیپان انت
 نور ۾ ایمان ۽ گوہریں کان انت
 بے مڑا ۽ بے رغبت ۾ شان انت
 تو بچار رب ۽ پاکیں احسان ۽
 خرج کنت روپیہ یے دتی جان ۽
 اجرے هفت لکھتیں یوم المیزان ۽
 یک آیاتے لاانیت داعی قرآن ۽
 چل ۾ نہہ کرو ڈا جرے ثابت انت شان ۽
 اے حدیث عالماں گتہ مانا

ماں دل ۽ چھ ھکت ۽ نہ کنست داتا
 ہر کے اے کار ۽ بکنت سستی
 شیطان گوں آ شخص ۽ گری گستی
 آخر بیکنست بر باد میتگ ۽ بستی

 از چد ۽ چادیم ۽ مرد شاعر
 انگت تو اے کار ۽ نہ نہے ماہر
 نام اپاگر ۽ دپتران ظاہر
 جملہ گناہاں معاف بکنت قادر
 گوں دعایاں یاد بکنت آخر

(پاہیں توک) 5-10-92

وصول تبلیغ نہ پابندیاں

دوازده وصول انت باہد ایشان بادگیر
 بے اجازت نہ حج کسی سامان نہ منیر
 خورد نہ نوش واب نہ کم کن ات جملہ جوان نہ پیر
 سوال نہ اشرافا ہرگز مکن داغی دلپذیر
 واجہیں ماموراں مدام طاعت نہ امیر
 مسجد نہ ڈن نہ گر روئے وہد نہ باز مزیر
 خدمت نہ تعلیم نہ عبادت نہ زیاد بکن
 دعوت نہ کیش کن اسراف نہ حج وہد نہ مکن
 نرم بدئے دعوت نہ مبینت مردم دل شکن
 بکیراء اولا نہ تہجد پابندی بکن
 شش صد تبعیع نہ وانگ نہ کوتاھی مکن
 سُہب نہ بیگاہ نہ بوان اشائ گوڑ نہ پڑ بکن
 چل نہ چار ماہ نہ برو اے اہل وطن
 روچک نہ پنج وہد نماز لان ات مرد وزن
 پیش چا وقت نہ کہ بیت در قبر نہ دفن

چ کے شے ہمرا نہ انت بید چہ اپتھیں کفن
 واپسی کا یہت رشتہ دار 'ہمرا' تو نہ من
 پڑ بنت حاک ۽ چم ڻگوش، بینی ڻ دھن
 تیوک ۽ تھنا میں تئی بالاد اے خرد
 تاں مدتے دیریں کچگ یے درگور ۽ لحمد
 اعمال ترا گون انت ۽ وتا ہر دو نیک ۽ بد
 اگاں عمل سگ نیکیں بکشیت ترا اللہ صد
 جہہ تئی جنت انت مدام آباد الابد
 جنت ۽ نوش کن تو شراب ۽ شیر ۽ شہد
 اگر شریعت ۽ راه ۽ پیگ یے دائم چوٹ ۽ تاب
 بدعت ۽ شرک ۽ محفل ۽ تو وارتہ کباب
 گوں صحبت ۽ ناچیاں جتنے تو چنگ ۽ رباب
 محمدی زرے تو ندات پہ راه ۽ ثواب
 چ ۽ دئے روز ۽ قیامت ۽ مولا ۽ جواب
 واجبیں حکم ۽ شریعت ۽ تئی واسنا عذاب
 ہرچی سر ۽ جنت ۽ بروت گیشتر عالم انت
 شہدا ۽ ڻ غازی ۽ ولی اللہ کامل انت

حافظ قرآن نہ سخنی شاہ ؎ عادل انت
 مومن نہ حاجی نہ نکوکار ہم شامل انت
 دروغ بند نہ بخیل زهرقاتل انت
 مشرک نہ بے دین ؎ عمل جملہ باطل انت
 مذہب ؎ اسلام ؎ چداغ ڈریں عالم انت
 حکم قرآن نہ شریعت ؎ صحیح نہ سالم انت
 بدجنت دنیا ؎ مشرک نہ شویں جاہل انت
 تازندگ انت دنیا ؎ بدیں کار ؎ مائل انت
 حق گشیں عالم ؎ مثال چو سبزیں زریں
 تعلیم ؎ باغ ؎ دائم ؎ پلن نہ سربریں
 ڈر مرجان نہ لولو انت کے گھریں
 عابد وقی ذکر ؎ دائم ؎ شهد نہ شکریں
 جاہلیں عابد ؎ مثال بید ؎ بے بریں
 عالم ؎ واب چہ عابد ؎ ذکر ؎ بھتریں
 عابد اگر پتاد باد بنت پاک نہ پارسا کو ظاہریں
 از اشائ چخ خوف نہ کنت شیطان کافریں
 واقعات انچیں درکتاب جند ظاہریں

کارآمدیں بی بی

اکس جن تئی و پاداریں

خبر سیر غ نکو کاریں

صلح جو غ و پاداریں

(تئی) تمام کاراں جماداریں

مڑ غ داوایاں بیزاریں

غريب غ ضعیف غ تبداریں

(بلن تی) غريب غ بزرگ غ واریں

از بُن ء نجیں قومے نامداریں

امیری چکت یے شانداریں

مدام گوں جود ء ساز گاریں

پہ ہر کار ء گوشے ، تیاریں

(گڈا) ہمیشہ انت جن شرپداریں

کہ تئی غوار غ ولداریں

گوں گل ۽ گوازین تو وقت ۽
 بکن عزت بلند بخت ۽
 بنادے ماں سر ۽ تحت ۽
 گوارئے دئے زرگری حار ۽
 لطیفین شار ۽ سیم کار ۽
 برو سلسلی پہ بازار ۽
 پدا بیا تو پہ دلدار ۽
 ہمیشہ انت لال مزن قدریں
 مثال لیلة البدریں
 تمام مال ۽ سر ۽ ندریں

مکران ۽ توپان

بسم اللہ رحیم رحمن
 ترا تعریف نہ ستا زبیت شان
 تو داتگ هر کس نے جسم نہ جان
 روزگار ہر وڈیں آپ نہ نان
 صد گنجیں قرآن نہ ایمان
 چند وقت نے ادا آنت مہمان
 بعد از حمد ہائے اکبر
 وصف نے لائق نے پیغمبر
 کل نے انبیا ہاں سرور
 نہ ملتے ھستن نے درور
 امت نے شفا نہ غم ور
 (کل نے) اصحاب تابعین چم نہ سر
 باغ مصطفیٰ نے پل نہ بر
 او انسان ولجه نے باغ نے چر
 مومن نیست ترا راہ نہ در

بیا تو پہلوانیں شاعر
 جلدی حدمت ء بے حاضر
 اشتاپی برو حال ء مگر
 (گشی) تو پان ء سگ ملک انگر
 دل رنج ء ملوریں حاتر
 گال ایک پہلوان وش گپتار
 ملکاں ہر ٹجھا انگر تار
 بے سیم ئے نیوز ئے اخبار
 دریں ٹنگدھاں گوشان دار
 راستی پنجو ء لکھ ء دار
 کوہنیں دپڑاں پت ئے چار
 اشتاپی مکن راہ ء گار
 پہ حکم کردگاریں ستار
 دریچگ صدی موسم بہار
 ناگہ نمراں بست ستار
 سرگوات یے سگ گوں وٹ یار
 دشت ئے کوچگاں بیت انت پار

کوہاں ایم گت نے ارد غ بار
 جنگل پر سلاہیں ہیتاں
 شری ع کت نے گیک غ وار
 پہ عقل غ دانش غ ہوش غ سار
 پہ دعوا غ مڑ ع بیت انت تیار
 (گشت) کمیں درجهان ایمان دار
 لج غ لندران بُرچک وار
 گوں چھ کس ع نہ بیت گیر غ وار
 باز ع کت بیلو دین ع کار
 پشت کپت ھودہ غ ھشت غ چار
 رب ع نوکر غ خاصیں یار
 مارا گوں اشاں نیست انت کار
 کلمہ گو وتن را ع گار
 دنیا ع گت انت سک بیوار
 مل ع گردن ع ایم گت بار
 تبلیغ غ جہاد ع انکار
 پر انت چہ گناہ ع امبر

ظلم ء کس نه انت دستبردار
 ایش انت خاتق ء داوا دار
 قابل ء عذاب انت مردار
 اشان پریشگ جہان جھوال ء
 چم ے داشتہ پہ غیر مال ء
 چو حونواریں کو راگ نہ ڈال ء
 رازگیک نه انت خداوند تعالیٰ
 ایشان ء عذاب دئے گیش ء
 ملن ی کہ روخت چہ ہوش ء
 سزپ ے مان کن ات ماں گوش ء
 چج رنگ ء مہ بکش گران فروش ء
 ننگ دشدل نہ خاموش ء
 پروش ے بیٹھک نہ بادگیراں
 ھرچی است رزان نہ ھپراں
 سی تیری تپنگ گوں تیراں
 میش نہ مادگاں گوں شیراں
 (اشان) نریں گندل ء ڈول ء بیچ

چو آرت ء کچن ء چم ء کچ
 جھلیں کڈو ء لاب ء رچ
 دات انت خالق ء احکام چند
 برسات سمجھ کوہاں بند
 نوداں نہت انت دیریں پند
 رعد ء مان سمجھ جلدی گرند
 چہ بیم نہ دھشیاں بیتاں ٹند
 حزاں سمجھ درک نہ دور
 رتگ بے حساب آپ نہ صور
 جہلاں پتگ انت شاہی کور
 کچ کور نہنگ درست ہمشور
 پیش داشت نے وئی زور نہ پور
 نافرمان پشت دینیں ناکہ صور
 ما اے واسنا کشمیں ایشاں غرق
 کفر نہ مسلم ء نیست انت فرق
 روچک نہ نماز دائیں ترک
 چہ رنگ ء نیاں تک سونج ء فرق

کنت آمونی دعویٰ دروگ
 شرک نہ بدعت ء پڑانت لوگ
 لب نہ رشوت ء بند نہ بوگ
 بے نگیں شگان نہ آھوگ
 آپ چہ زعمران جہلادیں
 ملکے پشت ندات آبادیں
 عمر گٹ ء تمام برپا دیں
 عشق ء تو گھٹے فرپا دیں
 باغات نہ کشار بُرت انت نے
 اسپُت پہ خرید زرت انت نے
 گوستہ چہ تلاریں گناہ
 شنگ پیچ دیپات نہ پناہ
 جنگ نہ جیزو آت چو جہاں
 کچ سو رائٹنگ ات گوں سخاں
 هر جا ہے زمین ء پناہ
 مان بست نے جہاں گوں لقاں
 منجل بُریچ انت گوں بناں

پتی گوں گدھ جار بکاں
 امر ء خالق ء گوشان دار
 هرچی ہست عذاب ء حقدار
 غریب میت یا مالدار
 یا ملکی مسترے، ذمہ دار
 آئی ء بکش پاداں دار
 ھستن ء منا گوں تو کار
 بیا گوں من ہے دست ماں دہت
 (منا) نیست انت گوں کس ء ہضہ کست
 من سگ ہر کسی بند ≠ بت
 هرچی تو بلوٹ گوں من ھست
 بازار بستگ ے گوں خلاں
 (کشہ) کشاں بائکاں چہ بکاں
 گوہر قیمتی گراں ملاں
 بوپ ≠ باز خریدیں جلاں
 پروشن ے پیسل ≠ چلاں
 غریب ء گوں کور ے گردول ء

دوا بول ء براں داں مول ء
 مثل ء رہ روئیں گوات کول ء
 لئیب والا جن انت چو بول ء
 نکھہ کوراں سکنگ ضد نہ کست
 چو جو نگیں لیزداں بیت انت مت
 پشت نے چھنج ندات بند نہ بست
 توپان زہرناک نہ ترندیں
 ڈیم نے پروشنگ انت کوہ بندیں
 ہر جا ہے زمیں خاک رندیں
 ڈرسٹ نے گپتگ انت ڈن نہ ڈاک
 نیست ات چھنج کس ء جنگ ۓ واک
 ضد نہ گنٹ نے رتک نے ھاک
 توپان ء نہ گلت رو نہ ریا
 مذهب سننی بیت یا شیعہ
 یکساں انت امیر نہ میاہ
 مرد گوں دلبریں بی بی ء
 ذامات گوں جنین نہ تری ء

درست یے بُرگ انت ہوری ۽

توپان ترگ رنگ په رنگ

خلوق یے سگ زیادہ سگ

چو مار ۽ میکر ۽ جنت آڈنگ

کوئے معاف سگ نہ کہ لنگ

چوتھک ۽ لشکر ۽ دات یے جنگ

سپنگ مردمان کوہ ۽ درنگ

ای پت شہر ۽ سامی ۽

ولماںگ نہ آت شامی ۽

پوڑ ۽ پنڈگ ۽ وامی ۽

ھورے برگ انت چک ۽ مات

مردین ۽ جنین ، گھار ۽ برات

دوستیگیں جنگ ۽ ذامت

فع چو چاروئی نوک ۽ آت

مات ۽ ماں دل ۽ توک ۽ ات

موت ۽ را اداں موقع ات

اے حال مومناں پت گوش ۽

رپت انت چه خیال نہ هوش ء
 نشت انت سنگدل ء خاموش ء
 پرچہ اے خبر بیت چوش ء
 صور ء الگ انت ہوئ نہ ہار
 بسیار مچھگ واه نہ زار
 حیران پیگ انت بیل نہ یار
 ڈاکٹر نہ حکیم نہ ہمکار
 زندگیں افسر نہ آگدہ دار
 توپان ء ندات کس ء باج
 چندیاں پروشنگ یے پہل نہ پاج
 تکلیف یے سگ قوم نہ راج
 توپان ء سگ هشت نہ مشت
 لہڑاں جنتزی دان ء ڈرشت
 بازے اشٹگ نہ بازے گشت
 بسیار بنگله کپت نہ پرشت
 گشت یے ہر کسی عقل نہ هوش
 باغات ء کشوار مشت نہ موش

موت نہ زندگی گوش ماں گوش

(تنبیہ)

تو گندے تربت ۽ پھل یے پروشیت
 نزیک نہ میا پشت نہ بوشت
 بہر نہ انت په کس نہ بٹ نہ گوشت
 بازے نہت دلاني بندوک
 پانور نہ نوابیں سالوک
 جاندار ہروڑیں جوق در جوق
 نیست ات چھ کس نہ هب نہ شوق
 بست نے ہر کسی ٹٹ نہ طوق
 کچ نے باز گنگ جنگ نہ چوپ
 چو ترک ۽ لشکر ای لوگاں روپ
 قیمتی پنگ، شریں بوب
 زیتون، انار، وشیں سروپ
 تاس نہ تالی نہ چاہی کوب
 درستان نے جتنا بمب نہ ٹوپ
 توپان نہ کت ریا نہ رو

اتگ هر گجا ظلم ۽ بو
 دروگیں حلوت ۽ گفتگو
 کہنے سے پروشنگ انت ۽ کور جو
 نہم ۽ لرزگ انت کوہ ۽ جپ
 چہ ترس ۽ پیچ انت ورنما گپ
 ڈکال سے گست انت کیج ۽ تمپ
 چھا شہ، وانگلش ۽ بزریں مرچ
 ظاہر ۽ نہ گندے تو صح
 غیر ۽ گندگیں آپ ۽ لچ
 اے امر ۽ خلق ۽ فرمان انت
 افسوز هزار ارمان انت
 محصول ۽ بدل تاوان انت
 (مے) امید گیشتر گول باغاں انت
 برخ ۽ گندم ۽ داتان انت
 مئے مقصود ۽ مراد باغ اتنت
 جوہان ده صدی ڏاگ اتنت
 نریان قیمتی شاگ اتنت

نامے ایں سگ اے ہار ۽
 کپتہ مئے مرءہ بیوار ۽
 منے محنت چج نیا سک انت کار ۽
 رستگ جاہ په جاہ واہ غ زار
 توپان ۽ سگ مارا گار
 ھچ پشت ندات درچک غ دار
 کشت یے ہر کسی ہوش غ سار
 (لی) افراں سگ تار په تار
 بسیار آیگ انت آپ غ ہار
 بے حد گون انے بُند غ دار
 کوھی رستر غ مشک غ مار
 بازاراں کن ات جلدی پار
 کنت ۽ شے پد غ رندال گار
 چندال جاہلیں بیل غ یار
 پہ دعویٰ غ مژ ۽ بیت انت تیار
 سیگ دائم ۽ ہور غ ہار
 (بلے) اے جاہ ۽ نیا سگ چج بار

گوکدان غ دیہات ء جہل بیت
 مہلوکاں وی پناں ویت
 نقصان ء ابید نیست انت سیت
 ہاریے گیشترنٹ کتر جیت
 رب ء قدرتاں انچو بیت
 ھار ء دوشپ روح رنگ رنکہ
 چو جاپانی جہازاں تجھے
 گونگے بے حساب ء گوتکہ
 ھرچی میگ غ شہر پیتہ
 اللہ ء عذاب یے دیستہ
 نکت چو قاتل ء زہر پیتہ
 کچ کورے سگ ھرد غ نمود
 کے پشت ندات زند غ اُردو
 بازے ء جت یے ترندیں گردو
 بیا ہمراز غ فیضیں دوستدار
 چشم ء عبرت ء پیچ کن چار
 ہرجاہ پیتہ اے ہور غ ہار

تمپ ۽ نوپتاں نی گوشدار
 نہنگ ۽ سگ تمپ ۽ سخیل
 ہر جاہ کہ دل ۽ لوٹ ات میل
 کلبر ۽ سگ مر ۽ پھیل
 بت انت ۽ تاب میدیں تھیل
 (کشہ) کس ۽ نہ کفت معاف ٿویل
 لوگ ۽ نندگ ۽ کس ۽ میل
 ھرچی ۽ سگ قتل ۽ کوش
 پہ دنیا ۽ نپ ۽ گوش ماں گوش
 جلدی نوبت ٿو دورے پروش
 دوزخی لباس جان ۽ پوش
 باغاں پشت ندئے ٹالے ھوش
 امب ٿو عینگاں ڈرسان نوش
 هر فصل ۽ بکن داگ ٿو دروش
 دات ۽ ہر کس ۽ گرمیں تپ
 روچ ۽ برستگ ٿو آرت ۽ شپ
 هر یک دیگر ۽ چکت ۽ کپ

درست نے برگت انت کفت غنپ
 بانور پیازیں سرگوپ
 وقی ہراہاں بزیر غ درکپ
 یا درچک غ کاپے ء سرکپ
 بسیارے جتنے راست غ چپ
 چھ رنگ ء نہ زرت کسی سکپ
 لہڑ بُز ء پُھنگ انت مثل ء گورم
 چھ ڈول ء نہ بیت صاف غ نزم
 چو قصا باں بہ جنت پوست ء چرم
 باز ء لوٹگ خیر خواہی
 لڑگ ء نہ بیں ما واحی
 بند غ بست (مئے گورا) نیست شامی
 حیلی کپڑ غ جہاز درگامی
 یکدم تو سگ مارا جیل
 رنگہ مئے سراغ گریں تیل
 شہراں نیستن ء لانچ غ میل
 ترشت غ ناخدا ، شریں نیل

جوابے داتکت چہ زہر
 ھج کس درمیاں شہر
 اے خیرات بزیرات بہر
 (گشتنے) شما چونیں مردمات اے دہر
 ترات چہ چرات بے مہر
 پڑات چہ بٹاک چہ پھر
 شے زندگی وقی مشاہیں
 دروگ چہ دھشت چہ گنھائیں
 قرآن چہ عمل حاشائیں
 نیت پہ نیل چہ تراشائیں
 آسانیں قرآن چہ واگنگ
 حدیث چہ رسول چہ زانگ
 بلے عمل نہ کنت درداگنگ
 چو منخاراں میت چہ پانگ
 جی بات انت شپاک چہ شوانگ
 بخت چہ جنگلی دیوانگ
 طوفان چہ گئے وارتہ بھنگ

چو سیہ مار ۽ جت ۽ نیش ۽ ڏنگ
 مخلوق گیم انت ۽ آچو ڪنگ
 ساحدار هر وڑیں پیچ ۽ ٿنگ
 تو کشے قیامت ۽ روچین ۽
 دترک ۽ جگر موچین ۽
 مال ۽ دولت ۽ سو چن ۽
 تمپ ۽ درست ڪنگ سئیل ۽ گشت
 گندوک ۽ ڪنگ دیر ۽ پشت
 واب ۽ آشپ ۽ کے نشت
 باغ ۽ سبزی ۽ ولے کشت
 (ولی) پاد ۽ جاگه ۽ ھچے نشت
 سرگپتاں چداں دیم په دشت
 کچکور ۽ نہنگ بیتاں ہور
 صد اسپیٹ ۽ جت ۽ زیادہ زور
 بسیار گون ات ۽ درد ۽ دور
 میرانی (گورم) ۽ گواست ڙرت ۽ شور
 (گوشته) مارند، پشپدیں شیرانی

فوج نا لکریں آسمانی
 مارا گون انت شربت بریانی
 ملوق ن کنیں مہمانی
 خاصیں ڈاکٹریں روحانی
 دشت ن کوچکاں ہریں
 دارو، دوا گون شریں
 ایر کپت انت گیا بیس دشت ن
 چو فوجیاں پریث ن گشت ن
 (داں) دریاء شست انت یک رشت ن
 (ہر) باغ ن لوگے ن گور مشت ن
 درستان کیمپ ن مگر گفتہ
 لہڑاں جنتری دان ڈرستہ
 بان ن بگلہ باز پُرشتہ
 بانکاں دل ن دست مشتہ
 جاندار ہر وڑینے گفتہ
 کچھ مال دل ن خوف ن ترس
 گون ات نے خد ن شن ن مگرس

مجھ کے نہ گلت بجت نہ مُرس
 ہرجاہ پچھ ات آپ ۽ رو
 انچوکہ بہ کپیت ماہ ۽ سو
 گندیم اشਹگ یے ناکہ ہو

 بر بادئے گلت انت بیٹ نہ گواش
 سُہرو پشت یے دات نہ کہ ماش

 آکس کہ نیت ۽ بد پیته
 حکم ، شریعت ۽ رو پیته
 جم ، وہ عذاب یے دیتہ

 بہ حکم ، کروگاریں داور
 نہت یے بے حساب جاناور
 باری لیزو نہ کار گیر
 لوہار ، شپانک نہ بزرگ
 لوٹوک ، وروک ، چافی گر
 ہمدرد انت بلوج نہ نوکر
 دعوادار دوئیں سووڑ پہ سووڑ
 پتار ہمکنار بیت گوں ھر

باز نه شاۓل نہ کچھ
 شیر نہ اڑدا میں بیز
 سکن نہ پلھیں چکھر
 نیست ات ھج کس ء راہ نہ دار
 نیست ات برزگ نہ کوہ نہ سک
 موت ء آگ ء نیست ء شک
 ڈرس بیت انت دلاپ نہ ولترک
 انسان ء گر پیت مغز نہ مک
 اللہ ء عذاب کاینت حق
 برباد بھینت قوم نہ نکت
 کپتہ وادی ء دراجی ء
 ملک نہ میںگاں میانجی ء
 شکرے ڈیگ ندات حاجی ء
 بخت ء گشت دتا جلدی کش
 پتو نیست ادا روچ ء دش
 کھیت ء مال دل ء خون ء گکش

(حکم)

تئی دیمیں کوچک نہ دشت نہ گواش
 چھپی پشت مائے ماک نہ ماش
 چو الماسی رہ نہ ڈرستاں جزاں
 غیرہ ڈنگر نہ سک کا ش

بجل دشت نے نہ بُدھہ مردم
 چیزے باز سگتے گار نہ گم
 لوگ نے پروٹھنگ انت پہ کردم
 بیتہ خالق نہ جند نہ شان
 قومانی سرجمیں خاندان
 ملک سیگ بگرتا مہمان
 پشت کپت انت تمام زندہ جان
 طفے ہم نہ بیت ٹس نہ زیان
 مخلوق سگ باز جنجوال
 ہر قسم نہ وڑ نہ ھیرت نہ ڈال
 سوٹ کیس نہ تلاہیں گڑیاں
 پتی ملختی پتے از لال

جار جیں سرگ جوانیں شال
 شوہر شیر دل نہ مایہن ذال
 مردین نہ جنین، عال نہ آل
 (کوشش) جند مئے پشت کپیت سوتکہ مال

طوفان سمجھ ے حد نہ در
 چو جنگجوئیں جہازاں چکر
 چو شاھین ے پر آت بال نہ پر
 مرگ ے خطرہ نہ خوف نہ ڈر
 اوشتائیگ نہ جت انت نے نکز
 بان نہ بنگلہ سربا سر
 کپان نہ پسیل گور پر گور
 بوب نہ قالی نہ سیم نہ زر
 قیمتی پنگ خوب نہ شر
 سبے بنا شت انت هشک نہ تر
 مالک چہ غماں بیت انت نہ
 انی برو بچار ایت کوانٹ
 لوگانی بدل تبو انت

(وٰتی) پیشی نوبتاں کو کو انت
اصلی جاگہ ے کور جو انت
بلن ۽ گندگ ۽ بورو انت

(کے) ششگیں گد انت ۽ تاپ ۽

حیران انت گلے آپ ۽
رب ۽ رحم سٹگ په لاب ۽
امداد آیگ انت الکاپ ۽
قدری انچیں کار کفت
انسان ۽ عمل گار کفت
وقت توبہ ۽ زار کفت
ها چیزاں رب پدا تیار کفت
نقصان ۽ شمشکار کفت
ھار ۽ چو کتریاں رنگ رنگہ
ہر جاہ کہ ہے آپ یتکہ
نقصان بے حساب ۽ اتکہ
کے موہ ندات وش اتک ۽
یک روچ ۽ شپے زور ات ہار

گوزمال زرت توار نہ کوکار

چمچ رنگ ۽ ندات گیگ نہ وار

اپرہت ے گلت انت بزریں بھار

چمچ پشت ندات بند نہ بار

رستہ گریوگ نہ واہ نہ زار

رنج پیتا دل ۽ میراث دار

(کشتنے) منی نامیں بے ریا تیزیں بیر

(من) چہ کور ۽ آیگاں بُرڈ ز ۽ دیر

(من ۽) گون انت پرشما شہد نہ شیر

ورنا ھے بیت یا کہ پیر

کہنا از شما ھسہ سکیر

(کشتنے) من چاراں حارصیں دلار ۽

کمو چیز نہیت ے کار ۽

ہر وہ ۽ بہ گندی وار ۽

مُگریت چو نریں چتار ۽

نگنیت ولی ھمکار ۽

ای بارت ھر ۽ گوں بار ۽

(کشہ) دست عادئے ہے مکار ع
 بلنے نام یے بیت پھر ع
 بندانے گور ع زنار ع
 دال پاویت محشر ع شمار ع
 ڈس یے ندیگ انت گوں ٹیلاں
 آرت ن ایریگ انت مئے ٹیلاں
 پت ع جھلکیں کاپیلاں
 دیت انت ہر کس ع چم دوت
 ہار ع کھنگ ات نہم ن گت
 کے ع دست نہ گپتاں پروت
 کمب ن ماٹی ن آپی مشک
 شلوار ن گور ع شاریں پھک
 کور ع دراجی ع آس داگ
 سرحد ع گجر تراس داگ
 ایران سچیں حال داگ
 سیلاں (ع) لکڑر ع مان داگ
 (مئے) روڑیے ہر گورا بار داگ

پاسگاہ افراں تار داتگ

بے سیم ء عجب کار داتگ

راھے پروت ء باز چارتگ

(کشته) اے تقدیر یے خدا ء آرتگ

گروہاں ھال دات تیپ ء هنگ

طوفان ء سُنگ مارا سُنگ

جع رنگ ء عیت گوں ما جنگ

(باہد) پاسگاہ ء بے بُر ز ء درنگ

نی بے سیم دات پدا گروہاں ء

دیم دے اے پڑ ء میدان ء

بیا ات نندگ ء ریمدان ء

دشت گوں باہوءَ پیچ ھور

درستہ پُر گل انت کنڈ ء ڈور

ھور بیت نہ شت انت وش ء سور

ناباور بے اے گروہ ء

طوفان رستگ ات چو کوہ ء

جامیں درست شت انت چہ موه ء

گپت آنت آ غم ۽ اندوه ۽

شواز انت، نہ گندانت کوہ ۽

جہل دیے گنگ سئل ۽ گشت

لوگ ۽ نندگ ۽ کے نش

(کشنا) گستاخ بریت دیر ۽ پشت

شین گپت چنان تیزیں ترشت

ولی عقل ۽ زانگ ۽ چھے نش

درا بول ۽ شتاب کوازخنگ

چھ زهر ۽ ہر کے نازخنگ

ولی زور ۽ طاقتے حلیخنگ

لوگاں ہر کے گلیخنگ

راھے پر ووت ۽ درگپنگ

سندھ ۽ شم ۽ شیپ گپنگ

چو میدیں ڈیرو ۽ ڈیر گپنگ

کوٹ گاث ۽ سلامے دات لی

(کشنا) ترا رب ۽ بکھنگ آزادی

ترا گون پیته دعویٰ یے ماتی

وش کش ء فت ء داں سوکھ
 اے راہ نے نہ گلت بازیں اڑ
 نکھت لی بدعوت نہ شرک ء جڑ
 نی چلنے سکگ درک نہ وڑ
 ملک ء ندیتگ ات بازیں وڑ
 چیزے کمکس چانپ نہ چڑ
 منزل آخری نئیں پھش لد
 معلوم سک یک نہ بد
 (کھنچ) سک بازیں ادا لاؤ نہ کد
 اولاد شے رو دینی راہ ء رد
 (نیں) پہ دریا ء بہ نیتیں گام زد
 رند ء ترا نگے دیریں کپت
 مثل ء تو پک ء تیر ء سر پت
 ملن ء داں جزر ء ریک ء رپت
 مالداراں دل ء ٹرے کپت
 اللہ چو مبیت بخت نئے وپت
 تلکے ناگھاں پما سرپت

سرھور ۽ سگ کشک ۾ راہ
 دریا ۽ سگ گپت نی جاہ
 چج بیت هر کسی بندیں راہ
 مالداراں دل ۽ دیر بیت خوف
 داں دریا ۽ سگ شان ۽ شوق
 چٹ ات هر کسی گت ۽ طوق
 سیلا ب از چد ۾ پیش ۽ دیر
 اے راز چہ کس ۽ سجن ۽ چیر
 داتایاں سگ تارخ ایر
 آہاں داں اشان ھستین پیر
 حال معلومیں ڈپڑاں آہانی
 سال ۾ مدت ۾ ماہانی
 طوفان شدری ۾ شھانی
 آہار آنگ انت پشت ۾ پیش
 اے چہ هر کس ۽ چگ کیش
 اے قصو کا گد ۽ پشت ۽ فرش
 روچ بیت شمے ۽ ساعت وش

مر وا رد سگ کش ماں کش
 چ جری چار ده صد نہ حودہ بس
 اے پیگ منی جهد نہ دس
 خدمت نہ غربی دز رس
 امداد ٹکوٹاں چہ کس
 یارب تو مناں و ت گور رس
 ابا جگر بل و تی میری نہ
 تو گندے منزلاء دیری نہ
 لگئے چو بھراں بیری نہ
 تئی بالاد سپتگ نی پیری نہ
 واجہ تو مکن سیر جوشی
 ترا آمبراہ گون نہ آنت آ پیشی
 پر تو گھترے انت خاموشی

بنیادی مسئلہ پاکستان

شکرچہ ذوالجلالیں شاہ ؓ
 مس لوٹاں دعا تئی درگاہ ؓ
 سُہب ؓ گردان آ بیگاہ ؓ
 امید ھست تئی بارگاہ ؓ
 مارا کن مدت ہر گاہ ؓ
 قرآن ؑ حدیث ؑ راہ ؓ
 علم ؑ اتفاق نیکجاہ ؓ
 روشن رو بمحیں چو ماہ ؓ
 ما ھتھیں پر گناھیں بندہ
 کردار پیگ انت مئے گندہ
 مارا رب مکن شرمندہ
 بے شک تو وت مئے بکشندہ
 مردگاں کن مئے تو زندہ
 دُریں مصطفع پیغمبر
 اسلام ؑ چراغ ؑ انور

امام الانبياء
 ابراهيم خليل ول
 تو داينک خلعت نه تانج به سر
 چار يار گون اتنت شيرز
 ميان نه تنع اتنت په جو هر
 روحاني علاج نه ڈاکٹر
 دين نه خادم نه کنه شر
 اصحاباں سگ دين نه قدر
 پيگ کامیاب جنگ بدر
 گشت نه گارکت انت کفر نه صدر
 غزوہ نه حسین نه أحد نه
 وس گلت جانثاراں نحمد نه
 قتل گلت کافراں چند شحدا نه
 بعد از تئي شناء نه حمدان
 بکش نه معاف بکن شعر بندان
 مني ذهن نه کنيت دگر گال چندان
 په حضرت آدم نه فرزندان

شیطان حیله نہ گور گندال
 (گوں) پُر دردیں دلے چوں نندال
 پیدا تو سگ جن نہ بھوت
 انسان ، فرشتہ نہ ملکوت
 پاتنگ در جہان دز نہ دوت
 زانی پر گناہاں مز بوت
 اسک انت تئی عذاب جلد نہ زوت
 بیت زیر نہ زبر قوم ا لوٹ
 نیکاں چہ بدال اسکھ پر ک
 کپتیاں گت انت حکم تئی ترک
 بہ چماں دستگ یے گرانیں مرک
 نیل بوئیں زر ا بیتاں گرک
 بنی اسرائیل تئی فرمانبر
 حضرت موسے اء کت (انت) سوچ خسر
 ایمان آرٹگ یے چشم نہ سر
 تو جلدی چج گلت انت راہ نہ در
 گوست انت چہ زر ا درست یکبر

سیاھک نو د اتنت غ تحر
 من مسلوئی یے خوراک اتنت هر بر
 آپ چہ پینگاں شیریں تر
 دو پنگبر گون اتے رهدار بر
 حست تئی قدرتاں نیک غ بد
 بازے شربیت بازے رو
 وقتع کے ریت مرگ ۽ وہد
 منزل ہر کسی قبر ۽ لحد
 مردم بزویں انگت حست
 مال غ دولت ۽ بالا دست
 با حکم ۽ اقتدار ۽ نہ بنت مست
 دین غ مذهب ۽ دارانت کست
 قانون ۽ کن انت بُر ز غ پست
 گوں عالمائی نبت حمدست
 منا فکرے ماں دل ۽ پادا تکه
 کوہنیں قصہ ٻے یادا تکه
 اولاک ره روئیں تیز تکه

ذہن ء زیادہ ء زرہہ گل
 ہم ء رُپنگ انت ڈول ء ڈل
 ہب ء حج نزانت گرم ء جل
 جہد ء پروشنگ انت پہل ء پل
 من لوٹنگ کمیں اسی
 نقاشیں قلم حاری مل
 نہ کہ ساعتے پاداں جل
 بنیادی مسلکه ء کن تو حل
 وقٹ بیت جتا ہندوستان
 اے ملک ء نام کتئے پاکستان
 اسلام ء عظیمیں بوستان
 شکرے گپت خدائی دوستان
 تعلیم بیت حدیث ء قرآن
 رب ء بکھنگ اے بُرہان
 گوں شریعت ء پیت سہل ء تزان
 امن بیت ہر کسی مال ء جان
 ایسا بیت مصطفیٰ ء میزان

ملک ۽ رہنمائیں لیدر
 عالمان گنگ سونج ۽ سر
 قانون شے پنت راه ۽ شر
 چہ قرآن ۽ گرات سونج ۽ پنت
 شے فیصلہ کنوک قاضی بنت
 داں اللہ ۽ رسول راضی بنت
 شریعت ہر کس ۽ حق ۽ دلت
 قانون مذہبی بنت ۽ درست
 بنتیں ہر کسی حق ۽ بخت
 شیطان ۽ کمر بیتہ ست
 کثیت ھدت ۽ ظلم ۽ زور
 کمزور بینت ڏوڙ ۽ چور
 شاداں بینت لنگ ۽ گور
 حقدار انت تمام مُرگ ۽ مور
 ہر چیز کہ بیت وزن ۽ تور
 کامل مومنین بنت ۽ صور
 زانگ بینت گیم ۽ گور

احش خود به خود ساز بیت
 انصاف نم ادب باز بیت
 هر وقت جلسه نم واز بیت
 نمیت رشوت ع دز نم دوت
 بنگال بندبیت بیاج نم سوت
 کنیت گفت ع حل ھوت
 کارت عبرتے جن نم بھوت
 زرته لیدرال نا سازی
 اے قانون ع نہ انت ما راضی
 که نج ع جاگه ع بنت قاضی
 قوم نیست اوا گلنازی
 دامم ڈزی انت ڈز ع کار
 دست ع برگ ع جلاو تیار
 زانیاں کفت سنگ نم سار
 یا صد کوڑا جشت لٹ نم دار
 ڈھل نم صحبت ع پدباں گار
 مت بنت غلام نم سردار

ہر یکے بیت پونز ء مہار
 جو کس ء میت ظلم ء وار
 کفر نہ شرک بنت ہر دوگار
 دین ء مصطفیٰ بگل نہ بھار
 اے گپ لیڈرال ٹلت انگار
 اے حکم ملگ ء مانجیں تیار
 گران بنت سرء بوج نہ بار
 مخلوق بے حساب بیتیں وار
 ڈرتیں لیڈرال بستہ شور
 سیاسیاں سکنگ فکر نہ غور
 پرما گھتریں پیشی دور
 انگریزی رگام ریجیں ھور
 ہر ڈول جائزیں درک نہ دور
 اُب ء جاگہ ء کشتہ ہور
 غیر مذهبی زرته پھر
 زہر تائیں کرگ آپ داتہ
 دیم چہ شریعت ء تاب داتہ

حق گوں پنجو ۽ حار داٿه
 انصاف ۾ ادب بار داٿه
 دروغ ۽ بے حساب کار داٿه
 جوانیں عالمان بیت ارمان
 پھیل بیت انت دوا ۽ درمان
 باخیرا چھج غبیت سہل ۽ تران
 ہر شخصے بیت نافرمان
 قان جل بیت یا مجرماں
 سیاست ۽ عجب امرے گلت
 لوگ ۽ بیٹھکاں ایر بنت بُت
 صبر ۽ سُدَّت ۽ دوستی گلت
 امداد ۽ مدت بیت انت پیر
 برکت ۽ ووت ۽ داشتہ دیر
 انصاف ۽ نہ گلت چھج تاخیر
 ظلم ۽ ہر طرف گپت ۽ گیر
 رُستا رشوت ۽ بیان ۽ سیر
 محبوب بیت شراب مثل ۽ شیر

مزبوت بیت شاه تدیر
 سیاستاں گلگ پٹ نہ لوث
 ہر ملک میگ نہ شہر نہ گوٹھ
 نج سال ۽ سرعة لازم دوٹ
 دوٹ ۽ سربرد ۽ ایر گلت نوٹ
 ہپت ۽ ماں گورا ظلم ۽ کوٹ
 پیته منگو نہ گک نہ بوث
 مجبوریں بکنت چپ نہ چوٹ
 گول غیرء نہ بیان بیت باہوٹ
 انگ بے حساب ٹس نہ کوٹ
 حالاتاں بچار پیته چون
 توک ۽ کچک انت چل نہ پون
 ہر ظلم نہ ستم گونا گون
 ریا نہ رشوت نہ قتل نہ خون
 باغ ۾ مصطفیٰ پیته رون
 روح ۽ بال گئے پشت کپت جون
 جنتر پروٹگ نہ اشگ دون

امریکہ کماش غ رحشون
 بے قیمت گلت انت پاکیں دُر
 دوست داشت انت دل ء زہریں مُز
 گوراتاں علاہ زریگ مُز
 دل چہ کینگ غ ضد ء پُر
 دم ء کپگ انت چیل غ جُر
 پُرپُر از بنن ء پیته رو
 قانون ہور کت انت نیک غ بد
 کنگ ء نقشہ خلم ء پُر
 صرچہ گورز غ صدر پیته
 اگدہ وزیر آعظی گول پیته
 شاشریعت ء گول اشائ پے دیته
 ہر کیلے سخال دیر پیته
 سیاست ء تہ ء غیر پیته
 تال وہد غ مدتے چیر پیته
 ہر وحد مچھٹہ شور غ شار
 مظلوماں کنگ واہ غ زار

(اگر) ندیگ نے دکھ گیک نہ وار
 قلم ۽ مرکب نہ بیت انت سوار
 مارشل لاء گٹ نے پشت نہ پار
 حق پہ ہر کسی واستا گار
 ہر چند زور جتنا امر نہ زیند
 بلکت تیرے گٹ انت مثل سید
 یا گپت انت نہ گٹ انت جیل نہ کھیند
 گرانیں بلوچ پہ خواری
 گول رنجوریں دل ۽ آزاری
 حق نے گٹ غصب پہ تیاری
 قلم نہ نیش جت انت سیہ ماری
 ملک نہ میونگاں بمباری
 اڑام نے جت انت پہ چکت نہ
 پارسی داگنگ انت ناق نہ
 ترانیں یتیم دلترک نہ
 آہاں انچو وہر (وتی) گوازینہ

قوم ۽ ملت ۽ نازینه
 ضياء وٽ قدرت ۽ اير گپته
 ماھرگنگ ۽ پت ۽ بير گپته
 ظلم ۽ چادرے چير گپته
 روکيس شاه پريگ چو آس ۽
 لگت ات دعوت ٿو درخواس ۽
 لوئاں من پت ۽ ميراث ۽
 شرنہ انت افدار په براس ۽
 تعلیم نیست پُشیں مئے ماں ۽
 پريز کن وٽ ۽ چے آس ۽
 برداشت کنت بدیں بکواس ۽
 زور مان نا شریں خناس ۽
 دات ۽ ماں دل ۽ وسواں ۽
 ظلم ۽ مرکب ۽ سنج کنت
 وٽ ۽ مال ۽ دولت ۽ سنج کنت

جاہ جت بینظیر ء رندۂ
 ماند ء گروک ء گزند ء
 نیگ سیاست ء شہر بند ء
 پنجاب ء مگرتا سندھ ء
 ووٹ ئے بریگ انت یک بند ء
 لگت ات لیڈرائس گورگنڊ ء
 امداد گون ات آئی از چندحا
 امریکہ ء فرانس ء هند ء
 حکم ء قادر ء پیگ چست
 وزیر آعظیمی سیمیت ء نشت
 (آہاں) پیش ء ایریگنگ ظلم ء هشت
 حا قانون ء تہا باغ ئے کشت
 باز ء اے جبر پیتہ زشت
 تصدق نہ گلت سیاسی لشتنا

بازے و شدل نہ وش حال ات
 شاد نہ تیگر نہ مرغ بال ات
 حاکم بینظیر درگال ات
 پائی بھنو ہ باحال ات
 قانون شریعت ہ پامال ات
 چیش از چد نہ چند سال ات
 کہ پیدا ک پچک انت اے حالت
 رب نہ بینظیر کت بالا
 مقدار داں دو سے سال نہ
 انصاف صحیت گوں لال نہ
 کپتہ بعد ازاں جنجال نہ
 لکھ عوام ہڑتاں نہ
 سیاسی دفتران پہ تالا
 نادین یے بن نہ ڈرگال نہ
 صدر نہ زرگنگ انت ضیاء چال

بیارے سگ کیل نہ کال
 چ رنگ نہ زرت زر نہ مال
 ایر گپتہ بن نہ ماہیں لال
 عکسیر چ نہ زر تگ لال نہ
 نشہ مدت و نج سال نہ
 گیشور شا کپ ات جنجال نہ
 لازم و دوٹ بیت حرم حال نہ
 حاکم بنت خزانہ مال نہ
 دوچ بیکچ نہ رویں ور حال نہ
 لیدر زور جنت زر فیلی
 قانون محکم انت زمزیلی
 گوں رخسار نہ بھیت تبدیلی
 پہ ہڑتاں نہ کٹ انت کیلی
 واجہ! نظام نہ بدلت کن اول
 بہ اسلام نہ ہے شاد نہ گل

کوٹ ء کش سورا پوش ململ

چپ ء دیم بدے راست ء ملن

کوکے وتی پاداں جل

وربیا ینت نہ ء پون ء چلن

ھنڈال ء دریت دروگ ء ول

جلدی بنت شے مسلخ حل

چہ قرآن ء گبر پت ء سونج

ظلم ء قلعہ ء جلدی رونج

دام ء مبیت لئکیں گونج

گران بنت سرءَ بار ء بونج

چھبر مٹ نہ انت امب ء تونج

شے بالاد بلکہ اے گپ ء

محنت کپٹک انت گل چپ ء

اے درمان چھنج نہ کپٹ انت ٹپا ء

ظلم ء کش ات چہ ھنڈال ء

پشت دوڑ بدست آڈال

پٹت ات چہ غم ن جنجال

بیت کامیاب انشاء اللہ

حکم ، شریعت کن جاری

گوں اللہ ن رسول ن یاری

تبیخ ن جہاد انت تیاری

دین ن مذهب ن غنوواری

کیت روشی روٹ تھاری

صاف بنیل تمام بیاری

دین ن محمدی است برق

اللہ ن بزان ات جہنا یک

توحید ن بکن پاداں سکت

چہ حرام ن ووت ن روک ن رک

گوں تو گون میت کسی حق

پہ دنیا ن میز ن مکت

(گڈا) تئی جسم اُوارت بوث ٹک

(تر1) کھٹک ٹیک ڈھا اے پلک

ایمان ۽ نجیت زڑہ فرق

کنیعت تئی سرمه دوٹ ۽ ورق

دشمن تئی بیان جملہ غرق

اگاں شریعت ۽ نہ زیرے پروت

قرآن ۽ کن ات بے مقت

کارئے از گنجما زور ٿمک

دوست بئے کدی دت ماں دت

زندگ بنت ته ۽ چون سعدت

هر روح بیت فاد ٿم هدّت

اے پیشگیں هر ٿم بار انت ۽

بیشی دیں سریں ہار انت ۽

کوھی یکودیں مار انت ۽

راہ ۽ شریعت ۽ گار انت ۽

انصاف چہ گنج کار انت ۽
 وقتے کے ریت مرگ ۽ ڈس
 امداد عیت گوں تو کس
 کوں ۾ نذر ٻه من گوک ۾ پس
 کنیت ہر کسی زور ۾ دس
 جج دیم ۽ نہ گندے گورس
 اباکر تو یکن عقل ۾ ہوش
 شیر ۾ شربت ۾ شہدے نوش
 بہتر انت ہے تو حاموش
 (گوں) یہ ماراں ہے گوش ماں گوش
 تا اللہ بدنت فصم ٿو ہوش
 قرآن ۽ بدار انت دلگوش

15-12-2001

(رمضان شریف)

گردشِ زمانہ

شکر انت مناں رب ۽ مهر بانی ۽
 پکشیت یک بھرے زندگانی ۽
 نیست بھروسہ اے دوسرے قافی ۽
 عمر ۽ وفا عیتن یک دماغی ۽
 گندال من قیامت ۽ نشانی ۽
 انتظاراں په حکم ۽ ثانی ۽
 حکم سمجھ دست ۽ شاہ کیانی ۽
 لگ ایک محلوک بجھ ۽ تائی ۽
 دختراءں گندال کامیابی ۽
 شوہراءں نقصان ۽ زیانی ۽
 جاہ په جاہ دنیا هدت ۽ شوریں
 لج ۽ ایمان ۽ غیرت کمزوریں
 عدل ۽ انصاف ۽ رہ مرد کوریں
 حق ۽ باطل گوں ہر کس ۽ صوریں

گندگ ء دیوان ظلم ء پُر زوریں
 وہنیں کورمانی آپ مرد سوریں
 بینگ گوں بھنگ ء وزن ء ہم تو ریں
 دوڑر ء باری ء دہر دکھ رنگے
 بروزیں مانکو ہاں کس نہ گپت درنگے
 چہ داعِل ء مشک متریں نگے
 پاسپان ماہیک ء سگ نگے
 زور کرار داعِل بینگ یک نگے
 زریگ دجک ء یک جیڑھ ء جگے
 پگلاں گوپتہ ماں مرءہ نگے
 مشک ء اولاداں ساز کتہ چنگے
 کپک ء سیاہ مارا جتہ ڈنگے
 روپاہ بزران انت، شیر کشے لئے
 حمران پیشی تو کشے کھنگے
 شواںگ ء چکت یک تیف ء سرخنگے

بلے از تُن ۽ تو لگ ڏڙ ۽ بے نجے
 په کر گُشك ۽ حج کس ۽ نہ جت زنجے
 انیں گوں گُرک آسک ۽ گھوپیشیں
 اُنگت ماں دست ۽ شانگاں پیشیں
 آزر پچک کوئی وچک خاموشیں
 حمگاں کپتا لیزو نوک نیشیں
 بربری گوئڈیں مت ۽ گھمیشیں
 چه حزاری اسپ ۽ هر یے گیشیں
 راست کس ۽ درکار نہ انت زباد موشیں
 دروگ چو مانند ۽ پوڈراں جوشیں
 مخلوق چه خلق ۽ فراموشیں
 باز چرسی ۽ باز شراب نوشیں
 بے خرد گیثتر مت ۽ مدھو شیں
 ہر یکے دومیگ ۽ جن ۽ پروشیں
 زندگی دنیا ۽ مبات چوشیں

انسان مرد مغدور نہ ہونا کیس

بے دولت نہ مال نہ جیزہ نہ حاکیس

رب نہ قرآن نے پشت جنتہ پا کیس

خاص و ت شیطان نہ جند نہ اولا کیس

رپگ انت اسلامی عکم بردار

مصطفیع ذریں سید الابرار

حضرت نہ صدیق عمر نہ نامدار

عثمان ذوالنورین نہ علی کرار

حزہ امیرین نہ جعفر نہ طیار

امام حسن شیرین نہ حسین تاجدار

زہم جنیں خالد اُت پہ سالار

دائیگ نے جوریں دشمناں ساہار

(دیگر) چند ہزار اصحاب ات نگو کردار

دین نہ ایمان نہ نذهب نہ شاندار

مال نہ جان قربان گت انت بیدار

پ جہاد ن جنگ ء عجب زیدار
 مشرک ن بے دین ، باز کت نے مردار
 (انی) گون نہ بیت گوں ما آگہیں سردار
 پڑنگ انت جنگی نیزہ ن ہتھیار
 اپر پلٹن ن تخت جوہر دار
 مارا چہ واب ء کے بکست بیدار
 رند چہ آہاں اسلام کمزوریں
 حق ن باطل گوں ہر کس ء ہوریں
 ولوہ شرک ن بدعت ء زوریں
 باز چم پچ چو مادری کوریں
 کتو کفت مردم زانگ ن ہوشے
 (پہ) نام ن ناموس ء حست سپیت پوشی
 گیستر نادان انت لائق ء کوشی
 نہ نمازے ن روچے من انت
 راہ ء اسلام ء بیرگ ء ڈن انت

باز پیرین غ باز کسان سن انت
 کارپد غ کرداراں گئے جن انت
 رسم یہودانی ماں دل غ نشہ
 روچک غ نج وقت غ نماز اشہ
 دیر چہ اسلام غ رپتگ انت پشت غ
 نی نیا نیت حج گونگ غ گشت غ
 گیشور پ مال غ دولت غ حرص انت
 نہ قبر غ عذاب غ قیامت غ ترس انت
 نہ بابت غ دنیا غ عالمے پس انت
 فتنہ غ بے دینی مرد باز انت
 پندو گریں مردم ہر کجا ساز انت
 چہ بدعت غ شرک غ اللہ ناراض انت
 (بلے) اے بھینت دانکہ مدّتے درازیں
 توحید غ خادم میر غ ممتازیں
 اے غم غ اندوہاں دل غ گوازیں

ہیں ایمان ۽ اُردو ولیٰ ژرتہ
 وعدہ ٿو صبر ۽ راہ ولیٰ رپتہ
 مالدار امید ۽ انگت در ٻرته
 بے امید حزیت ٿو بجھت پُرته
 کوکے گستاخی بکھت، ڦرته
 انی دوڑ چا چیش نوبتاں پُرشه
 چومنا پیریں مردمانی گوشته
 ما کیلگاں جوہاں سد منی مشته
 دان جیناں گوں جنتراں درشتہ
 گوک ٿو گامیش ٿو هُشتہ ما ڈشتہ
 آنگ انت مہمان گوں ده ٿو هشت ۽
 ما ٺدیگے په گوئگ ۽ نیشته
 آ چیزشت انت دست ۽ جوان ٿو ڏلکھیں
 کو انت لگ هار ملن ٿو مراد بکھیں

کائیگر کاریگ ن لیزو بار کشیں
 سوئیں ڈاچی ٹرہ بر ن وشیں
 تار کوڈی ن کدھ زز نکشیں
 کو انت ها چکانیں مگر پیشی
 مہلیں دان ن جنتر دان دروشی
 نج ن شیلانج ن متگ گایشی
 گردیں بچاں ہیر کے دوشی
 میر میار جلیں فکر ن اندیشی
 ہب ن دوستی ن دارت ن حیشی
 روشن روئی ن صبر ن خاموشی
 حصت کے انچیں پر دگ ن پوشی
 پ غیرت ن ایمان ن ووت ن کوشیا
 آپ ن چہ حوض کوثر ن نوشی

زانال چه تقدیر ء قلم نہ
 هر یکے کپگ سخت نہ کست ء
 باطلیں سوداے سگ دست ء
 ہر کس مغروریں پہ وقت ہست ء
 پہ حاکم ء وقت ء کار مروچ ستا
 بندیت یک نامردے صد ہو دست ء
 نی چونیں مردانی ہبر گوستہ
 حاکم ء وقت ء ائی شاباشین
 قوم ء چو مستیں لیڑواں گواشین
 پلک ہو مال ء ووت پن نہ تراشین
 راست بکش دیم نہ او قلم کاشین
 تی برات وقت گون انت لج نہ بدماشین
 معبر ملک ء ٹھگ ء سر تراشین
 ملت ء گو سپند ء حاکم یک گر کے
 جنت نہ پروشیت انت تو کشے ٹر کے

هر سا ھوناں گریت نُر کے
 اے صبر جوانیں مردمان دردیں
 کم کجا لکاں لکاں تیشگ بُنے بردیں
 لوگ ء چمداریں تائیں مردیں
 حاکم انت تقق ء ملت انت گردیں
 ظلم ء شہماں ، نے ھوا سردیں
 پروتی مال ء ھر کس نامردیں
 چہ بندہ ء ناراضیں خدا تعالیٰ
 کس نہ انت اسلامی شیوه نے چال ء
 چہ پت ء لیک ایت چکت و ت ء بالا
 سپتہ ماں دست ء حکم زباد مال ء
 حد سگ سیاست ء کساں سال ء
 نہتہ چہ دست ء مسری ذال ء
 رحم سگ رب ء پہ شکرگال ء
 مرد سگ زیر دست، جن وزیر آ علے
 شرخ پخار روی سیاست نے چال ء
 جن گندامے ، مرد چو بکال ء

ہر کے کپتہ پہ جنگ نہ جنجال نہ
 گشت نہ ھون انت پہ حاتر نہ مال نہ
 دنیا یک جو نے شریں پہ ڈال نہ
 گون نہ انت اے کار نہ خدا والا
 از چد نہ چادیم نہ مہ لوٹ حال نہ
 بال نہ کنت مرگ بے بانزل نہ بال نہ
 بند بکن ابا بکر تو گپت نہ گپتار نہ
 شور مدے دست نہ وش رمیں حار نہ
 جبر مروج ھیں نکیت مئے کار نہ
 پھر مہ بند باز پہ نگت نہ یار نہ
 ہر کے وش کنت وقی وار نہ
 کس نہ او شتیت پہ تئی گر نہ دار نہ
 ایر کنت دومیگ نہ سر نہ بارعہ

جزل محمد ضیاء الحق

اے جہاں پادار نمیت کئی اے خرد
 بادشاہ چندال انگ سلطان بے عدد
 عاویں دیندار بے شمار شومیں کلب غررو
 پشت نہ کپت چہ آمراں کیے نیک غ بد
 چھبر پدا اے جاہ نیا نیت پر ابد
 گوں خاکاں آمیختہ پچگ انت ے جسم غ جد
 پہ نشانی ایر انت ے گورانی لحد
 باز جاھاں گواٹ ن واریگ انت قبرانی ربد
 ایر انت ماں شاھی دپڑاں تاریخ غ سند
 اے ہماذال انت ہر روچ پر رنگے داب کنت
 شوہر غ پت ن گوں آلی ن وپت غ واب کنت
 رند ن چار روچ ن ڈال ولی دیم ن تاب کنت
 پہ دگہ جودے سکھیت مرد ن جواب کنت
 شیخگے ساپیں شربت غ شہد ن کھلیل کنت
 پہ دل ن فشاء نج غ تاگ غ سخیل کنت

آئی ء سوچیت پ دگر جوانے میل کنت
گول ہر کس ء دروگیں وعدہ نہ شرط نہ کول کنت
دوست نہ انت کسی ہر کسی بار ء گران کنت
حص نہ نادانیں مردم ء لنگ نہ ران کنت
عاقبت سلطانیں سراں نفس نہ زیان کنت
مکن رند پے کپاں مقصدے اظہار کناں
نندال من جاھے ساھتے ساسار کناں
عقل ء ہوشیار نہ ذہن ء مکن رھوار کناں
قیمتی دُر نہ نکھلاں آبدار کناں
گول شما جوانیں قصہے آشکار کناں
ماتم نہ پرسیگ انت مروج صدر ع خاندان
نہ لگ انت پُرس ء پڑر ء سیگ انت گدان
مکل لگ مرچی دشمن نہ بدخواہیں بدال
یک بلوچی ء کارنامہ بیکھیں چداں
پر پے ء مُرت تے تو منی صدر ء مملکت
دشمنین مردانی عدو جلسیں بیم نہ گت
تئی مقصد ء قانون بنت اسلامی میں فقط

فیصلہ حل بنت شریعت ۽ قانون ۽ تحت
 ترا برکت ۽ قرآن ۽ بکنست مولا مغفرت
 تو بے داشتہ ماں دل ۽ ٿر ۽ آخوند
 کوچک ۽ ڏن ۽ جنگلاں دات تو تھر ۽ ڦشت
 پر تئی قومی ھدمت ۽ محلوک ٹیکرات
 گوپناہ گیراں تئی سخا بزریں ساوازات
 تئی جزب ایمانی دائم ۽ ٹئی ۽ سربرات
 تئی زبان شیریں ۽ دپ ۽ گپتار شکرات
 تئی بہادری شجاء سلطان سنجرات
 تئی زانگ ۽ فلکر گوں جم جم ۽ مت ۽ درورات
 تئی جند قرآن وان ۽ سیاستی کار ۽ ماہرات
 تئی کمال مردی ڪیس تمام ملک ۽ ظاہرات
 ڏئی مینگاں دعوت تئی گلن ۽ پیرات
 درستاں تئی دوستی ۽ محبت ۽ خاطرات
 چھ کس ۽ امکان نیست ات که چہ تو پیرات
 تئی مدت هر وحد ۽ کرم سازیں پرورات
 گوں ڏئن ۽ بد خواهیں ترا جنگ ۽ ٹکرات

تئي جاگه ديوان ۽ دائم ۽ شاهي دپرات

چيش چه صدری ۽ جندتئي فوج ۽ افراط

ترا خيال دائم مردم ۽ مهمان ۽ گورات

تئي دپ ۽ در تراشين زبان شير ۽ شگرات

تئي علم ۽ تعليم ۽ زانگ چه تعريف ۽ درات

تئي صبر ۽ اوپار از چد ۽ چاديم ۽ گرات

تمكشك شريعت ۽ نافذ کناں مارا باورات

تئي کوپگ ۽ اسلامي عکم داري چادرات

(اگر) تو کتيں انچو تئي مد شاھين قادرات

(گذا) تئي بہادری ۽ شجاع ہر جا ظاہرات

شهرت ۽ شرمدار پچگ ات ہرچي کافرات

اللہ ترا گون ات اگر نيت تئي دين ۽ خاطرات

دو جهان ۽ ضيا ، نام تئي مسک ۽ امبرات

جنت ۽ ديوان ۽ گوں ابو بکر ۽ عمر ات

حضرت عثمان ۽ علی دعا گو ۽ غمور ات

اے ھبر مارا چه تمام کار ۽ دوست ترات

تو نہ گلت انچو زانہ تئي عمر ۽ آخرات

کس عبیت منوک هرچی تئی نیل غ برادرات
 اے زندگی دنیا ۽ چناں بیدے برأت
 سبز غ سیاہ تاک غ گندگ ۽ نیلوئیں زرأت
 شر ھے نیست ات کشتی ماں ڏن ۽ شنگرات
 انصاف پامال غ حق ۽ ره، ڈوک غ ڈنگرات
 ملک مسلمانی، قانون انگریزی ھلگت ات
 ظلم ۽ دریا دیسته تو چوھار ۽ ملگ ات
 هر کس وتنی پاداں شریعت ۽ راه ۽ جلگ ات
 ملت غ قوم ۽ جاہ بہ جاہ آه غ ول ول ات
 عدل غ انصاف ۽ اگدہ دار پہک ۽ بزدل ات
 دستے پہ دست ۽ داتگ ات بے حد ۽ گل ات
 رشوت ۽ درچک نامرادیں سبز غ برات
 قتل غ خون ریزی اے نہ انت حکمے شریعتی
 لائج غ لب غ رشوت یکم میراے پتی
 نہ کہ اے دنیا نندگی جاھے محبتی
 اے عمل ہر دو ظاہر ۽ قهر انت قدرتی
 گوں بدیں کرداراں عبیت ھج کس جتنی

رشوت ۽ زیوک ۽ دیوک ہر دو لعنتی
 صدر ۽ بہ اسلام ۽ گتہ کوش بے عدد
 آسمبلی حال ۽ نہگ ات بسیار نیک ۽ بد
 غیر مذهب ہم گون اتنت بازے کلپ ۽ رو
 اے دیم ۽ پیست ۽ پنج اتنت، آدمیم ۽ دو صد
 کموک ۽ من ات گیشتہ ۽ انکار کت ابد
 زانیاں تھیلیں ما ادا سنگ ۽ ساری ۽
 ما نہ منئیں پہ ڈڑانی گرانیں واری ۽
 یاد کن اے گپت ۽ ماترا نہگ ساری ۽
 ترا جواب انت پہ شریعت ۽ حکم ۽ باری ۽
 اگاں نہ من ٿئے تو کن مئے جنگ ۽ تیاری ۽
 آخر ۽ نہگ صدر ۽ گوں دین ۽ دشمناں
 من ات، نہ من ات، من شریعت ۽ جاری کناں
 پنج کن ات چنان چارت ۽ ضیاء الحق مناں!
 ھنچو من گشته انشاء اللہ ھنچو ش کناں
 آخری اعلان وَ ایش ات صدر ۽ ظاہر ۽
 سرمنی قربان انت پرے دین ۽ حاتر ۽

نیست مناں حاجت غیر چہ شاہیں قادر
 من شریعت ء نافذ کناں اول پیراء
 نومبر ء ماہ ء ووٹ کناں رند ء آخراء
 باز جاھل ء بے دین ات مئے ملک ء سربرا،
 جاہ بجاہ بے امنی ء صدا رستہ ہر گواراء
 چونوچ ء طوفان ء کشتی مئے بدیعتہ زوراء
 ظلم ء آس رستہ مثل ء چو کمیر ء اشکراء
 گشت ء خونی ء رشوت ء آس روکیں سرreau
 دفتر ء رحم نیست پ غریب ء ئ بے دراء
 بے حساب اتگل تیگلی پ ملک ء بزراء
 گیشتر تابان انت مردم چہ ملک ء افراء
 دستاں بند انت ئ بر انت مالاں ظاہراء
 دائم ء پالام انت غریب مانند ء هراء
 ہر براں کیے نندیت نے پالام ء سرreau
 شرنہ انت اے رنگ ء مئے ملک ء ماجرا
 اے منی ذمہ واری انت یوم الا آخراء
 من گتہ وعدہ پکا گوں رب داور ء

شریعت ۽ قانون ۽ کنال جاری چمپر ۽
 تاپشت کپیت ترس(پہ) حرام وار ۽ لندز راء
 خوف دل ۽ کپت دین ۽ بدخواہاں ہر گور ۽
 (کہ) صد اگاں اے رنگ ۽ بکنت مارا وار کنت
 رشوت زیر وک ۽ دیوک ۽ (پدغ) رندال گار کنت
 ڈُز ڻ دروگ بند ۽ ظالمائی زیر با رکنت
 چس ڻ ہیر وک ۽ مئے دپ ۽ زہر ۽ مار کنت
 زانی ڻ بدکاراں ستم سنگ ۽ سار کنت
 دین ۽ ناراھیں احتقال پوز ۽ محار کنت
 آوتی دین ۽ سبز ڻ آباد ڻ بہار کنت
 مفتی آں زیریت گول ووت ۽ بیل ڻ یار کنت
 منصوبہ بندیت ، قانون اسلامی تیار کنت
 پرمئے واستا آکدی شریں کار کنت
 دشمن ڻ بے دیناں ہے واستا تراس کنگ
 جلدی په قتل ۽ منصوبہ صدر ۽ تیا رنگ
 ظالمائی تدبیر موت ۽ په بمب ڻ آس کنگ
 دا گنگ رشوت شوماں وی سیتا ناس کنگ

آئیک دلیں مردءے ہر کس و تی قوم نہ براں سکگ
ہرچی خواتین ات، جملہ گھار نہ ماس سکگ
شر نہ پیٹہ کہ جو تجو صدر نہ در سکگ
ریڈواں احوال جاہ پہ جاہ ملکاں سر سکگ
قاتلاں صدر بیگاں عجب سیگ نہ گوار سکگ
دشمنی باغ نہ دو ہر پن نہ مدم سکگ
ظلم نہ تعریف نہ از چد نہ دیم نہ گر سکگ
قدیر نہ دیم نہ مردم نہ تدبیر پڑھیت
آخر یک روپے، روچ چرا درنگان پڑھیت
روباھے لگیں ساہت نہ شیران کشیت
وارت نے گوشت نہ ھوناں دپ نہ دیمان مشیت
شاونگے چو کہ شاہ نہ چہ ملک نے گشیت
ہرچی ساہداریں شربت نہ موت بیگ نہ چشیت
گپ ہمک رنگیں دشمن نہ بدخواہ نہ گشیت
(اے) حادثہ کپت قدرتاں بے شک نہ گمان
صدر نہ ھمراہ ات پیست نہ نہہ جنگی پہلوان
کرنیل نہ جرنیل نہ فوجی بہادریں نوجوان

بال گلگ باليگ ء آجہاز بُر ز ء بيت روان
 اے قضا رب ء مال سرء آرتہ یک دمان
 دشمناں سازشے گتھ پ چیر ء نہان
 شر گلگ ء گپت باليگ مال بال ء بے انان
 چنچو کہ یوسف دور دات نے درجاہ ء کنغان
 سر ٹکلین اتكہ بالي مال جہل ء لیٹ وران
 چ کسی و استا پشت نہ کپت ساہ ء جسم ء جان
 ھر چی کہ ھمراہ ات تمام مرت انت میر ء خان
 چ پچشیں ظلم ء الامان یارت الامان!
 چ سرء بيت انت دشمن ء بدخواہیں روائ
 سی گلیں نوجوان گلگلگ ء دور دات بدال
 گوں السلح ء حتیاراں ہما سرکاری گداں
 پر زہ باليگ ء کپتگ انت مال کوہ ء لداں
 مار ء تئی آستیگ ء ترا وارتہ بے گت ء
 بہ داست ء دنیا یا کینگ ء بعض ء گلت ء
 (کہ) پچے ء نافذ تو کن نے حکم ء شریعت ء
 تو چفت نے دنیا یا غم ء رنج ء زحمت ء

رب اگاں راضیگ انت بہ نند باگیں جست ء
 خالق ء حکم ء نوش بکن شهد ء شربت ء
 دشمناں تیگاں الام ء نقصان گلت و ت ء
 تو دست ء و ت رو دینت گول ہزار ناز ء لعنت ء
 پنج ء پوشاک ء پگار دات انت حرمت ء
 نیکی تی کار راء نے نیا تک دور دات شدت ء
 زحمت کشیت خوار بیت روز ء قیامت ء
 رب بزانت باریں چند ہزار سال ء نوبت ء
 لعنت انت آ شخص ء بکنت دھوکہ گول پت ء
 آبدیں شوئے کہ مزانت مات ء عزت ء
 بے نصیب بنت ء ھر دو چہ باغیں جست ء
 رب بکنت رحمت پر تی قوم ء ملت ء
 اتفاق بنت ء ھر وہد پہ صبر ء سنت ء
 بہتریں شخصے دوست کنت لازم پر و ت ء
 آ ایر بکنت قانون پہ مطابق ء شریعت ء
 روچ ء شپ مخلوق ء بدنست دین ء دعوت ء
 مئے آیوکیں صدر ء رب بکنت شریعت
 آلی ء قانون ء عقیدہ بنت نیک ء مقی

عادلیں دیندارے کن ے لج ۽ غیرتی
 عالیے مولا کن عطا پر ما قدرتی
 متحابیں لاپ گارے مبیت شرک ۽ بدعنی
 اقتدار ۽ پروت مکنت میرا سے ہتی
 رحم بکن مولا اے تھی اختیاریں وئی
 صدر ۽ گوں ہمراہاں بکن یارب جنتی
 گوں صدر ۽ نجوریں مردمان نند ۽ نیاد کن ات
 پر قرآن وانی غمزدیں ڈیل ے شاد کن ات
 صدقہ ۽ خیرات ۽ دعا یاں ے یاد کن ات
 بعد ۽ چند روچاں ماتم ۽ پُرس ے پاد کن ات
 اتفاق بندات، مصلحت سگیگ ۽ وار کن ات
 ظلم ۽ ہنڈالاں از وئی ملک ۽ گار کن ات
 از چد ۽ چادیم ۽ مرد جوانیں کھلتی۔
 تو دعا گو ۽ یک غلامے ۽ خدمتی
 مان مدے توک ۽ اے رسم قانون انت سیاستی

میر ملک ۽ پر بند

یا خدا وند ۽ ذوالجلال رب الراحمين
 تو سگ پيداگ قدر تا آسمان ۽ زمين
 من دیاں گواهی نیست خدا و گیر هم چنین
 کلمہ واناں روح ۽ شپ باستک ۽ یقین
 لا إله إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ أَصْحَابُهُ اَتَّجَهُونَ
 رحمت ۽ اللہ بات ۽ تعجبے تابعین
 حمد ۽ تعریف ۽ لائق انت رب العالمین
 نطفہ ناپاکیں ماں آ رحم ۽ مادر ۽
 شکل ۽ انسان ۽ جوڑبیت حکم ۽ قادر ۽
 روح ۽ ارواح ۽ مان کنت ضعیفیں بیدر ۽
 دست ۽ پاد، گوش ۽ زبان ۽ چشم ۽ سرعة
 پورمیں نہہ ماھاں جوان انت ماں اندر ۽
 بعد ۽ نہہ ماھاں کنیت ۽ ماں دنیا ۽ سرعة
 وارث ۽ خیش ۽ گندگ ۽ کاینت ہر گوار ۽
 (آ) مبارک بادی دینت مولیں مادر ۽

تھے جوانیں خالق ء بکشائیں ترا
 خدمت ء مات ء کنت گل ء شاد ء شکر ء
 چند براں روپے وردے دنست شیر ء شکر ء
 پہ کوگے رے روڈینیت پدر مشل ء چاکر ء
 پہ ہمک نیمون ء تیاریں چو نوکر ء
 (کہ) بنے چھیت چھٹلی (غم ء) رنج ء زحمت ء
 پوریں جوانے بیت خداوند ء قدرت ء
 نی گندیت ولی کدھ کامت ء زریگ ء صورت ء
 مال ء دنیا ء دولت ء شان ء شوکت ء
 نی کنت شری ء ہبرگوں (ولی) مات ء پت ء
 گوں ہمسر ء بیلاں دات ووت ء تعریف ء ستا
 چھ کس ء منظور نہ کنت مانند ء ووت ء
 خواہش ء نفس ء کنت فصیل حرکت ء
 پشت جنت قرآن ء نزوت راہ ء شریعت ء
 اے ہما طفل انت تو بچار باریں چون کنت
 دعویٰ گوں رب ء زریگ ئے قتل ء خون کنت
 دست نہ رسیت مجبوریں پاداں گوں کنت

ایمان ۽ باگ ۽ سبزی ۽ داس ۾ رون کفت
 اے ھا معمویں کسانکیں پٺکیں
 وارت شراب ۽ چس ۾ ھیرون ۽ کھلکیں
 اے مئے انسانی عادت ٿم کسب ۾ پٺکیں
 پ بدیں کار ۽ ہر کس ۽ تیش ۾ تیٹکیں
 دیدو دانست ۽ خالق ۽ حکماں پروٹکیں
 مال حرامکیں مرچی مئے لاپ ۾ تو ھلکیں
 چو نہ انت بابا اونی دوست ۾ محترم
 بہ واست ۽ انسان ۽ باز ڪنگ اللہ ۽ کرم
 کعبۃ اللہ یئے اڈ کتہ ۾ مسجد ۽ حرم
 کے سدک توبہ کنت (برو) اللہ معاف کنت
 ھنجو کہ صابون جن یئے ھلن ۽ ساپ کنت
 سلا ۽ چہ مدعا ۾ دعوت ۽ گوشدار پہلوان
 مختصر تکرار کناں جنگی کتوان
 زیادہ ڳیش ۽ شر نہ انت تعریف ۾ بیان
 گیشتیں مجبوراں ھا شعری پسوان
 گوں ٿما اظہار کناں جنگ ۽ کسوائ

بلے من حا جنگ ۽ سا هت ۽ وحد ئ گون نیاں
 ملکاں مشہور ۽ دفتر اس ایرانت ہر اے بیان
 نیت ۽ سئیل ئ رپگ انت ہردو نوجوان
 ملک محمد میرین ۽ علی محمد ڈڑ بیان
 سوار بیتاں سینکل ئ شت انت په گیگ ئ اناں
 کندگ ۽ شاداں ۽ غل ۽ راہ ۽ سپ جنان
 ملک ایران ۽ کوچک ۽ دشت ۽ سئیل کنان
 گندک ۽ دیدار گت ۽ ملک ۽ مردمان
 دولت ایران ۽ گوں اشام ھست ات بدگمان
 سئیل کت ۽ ملک باہو ۽ بے خوف ۽ خطر
 وہدیکہ واپس چیگ انت ہر دو سیاہ جگر
 چو نزانت کہ مئے پد ۽ رُمبیت گجر
 فوج ٹھینی ۽ رُمبیت په بغض ۽ زهر
 ملک ایران ۽ ترگیں دولتے گر
 جنت مئے فوج ۽ مردمان خلق ۽ کفت ضر
 لکڑ ۽ ڈن ۽ لشکر ۽ شائک داتنت نظر

تیوک ۱۔ اے تھنا ماں پڑا عہ براں انت مٹڑ
 سینکل ۲۔ سوار انت دوئیں ورنا زیب ۳۔ پر
 گپ جنان انت وشدل ۴۔ خوش نودیں خبر
 کپت انت ۵۔ رند ۶۔ مثل ۷۔ چوگرک ۸۔ حیله گر
 یک انا گاہ ۹۔ گر کیاں گرند ۱۰۔ بیقدر
 چک جت ۱۱۔ چارت ۱۲۔ آیگ انت ماشین ۱۳۔ گوار پہ گوار
 دیم ۱۴۔ ہج نیست انت ۱۵۔ گر چیل ۱۶۔ کوہ ۱۷۔ گر
 اتلگ ۱۸۔ چک ۱۹۔ کچک انت شوئیں بے بصر
 بے حساب فیز ۲۰۔ اش کنت سر ۲۱۔ ناتر میں لچر
 زندگ ۲۲۔ موت ۲۳۔ میانجی ۲۴۔ بیت انت ۲۵۔ چیر ۲۶۔ سر
 خطرہ سک بازانت ۲۷۔ هر وقت ۲۸۔ یک دن سنگ ۲۹۔ سر
 از ولی پاکیں قدرتاں رب ۳۰۔ ۳۱۔ گلت نظر
 دشمن ۳۲۔ دست ۳۳۔ بیت انت اے رند ۳۴۔ در گزر
 خاک ۳۵۔ پاکستان ۳۶۔ اتلگ انت مرد ۳۷۔ رہگزر
 دیتری کار ۳۸۔ نیست ات اے ورنا یاں خبر

قدرت ۽ اختیاریں نپ ۽ نقصان ۽ ضر
 حج کے نیست اب کہ بکنٹ ایشان سونج ۽ سر
 گوں هشت صد ۽ جنگ ۽ چون کشت تھنا دونپر
 محترال ناکا میں دلے کار بتگ جگر
 نیست ات نزیک ۽ تمپگ ۽ چیل ۽ کوہ ۽ اگر
 دعا کت ۽ اللہ ۽ گورا چندال بار ۾
 یا الاھین تو مرچی میئے توفیق ۽ مبر
 غیر تی امداد ۽ مردا را ھے نیست دگر
 راہ چہار دیم ۽ کچگ انت فوج ۽ لشکر ۽
 فوج ۽ میانجی ۽ کچگ انت لاپ ٿا اندر ۽
 ھکلن گت گاٹ ۽ شما میا ات نزیک تر ۽
 چھت ۽ چالاک ۽ گواشگ ات فوج ۽ افراء
 دوڑ دیت سلاھان ۽ چست کن ات دستاں یکبراء
 گوں فوج ۽ سالار ۽ گواشته علی محمد مرد ور ۽
 ما ۽ شما براتیں توبہ بکش مارا چمپرس ۽

دات جواب پخت ء لشکر نوج ع میجر ء
 قانون ء راه ء نیست انا برآتی مئے گوار ء
 موت ء اختیار کن یا بیا تسلیم بئے مر ء
 رنگ دوینانی ترستہ چو سیاہیں اشکر ء
 چو خیال میر ء گت وئی موجیں هاتر ء
 اے کزا مئے قادر ء آرٹیگ مئے سر ء
 موت تدیریں شکلیں بچگ چمبر ء
 از پت ء رندی ، میری من ء گوں چہ مادر ء
 منا قصو جنگانی یاد انت چہ میریں چاکر ء
 چون گتہ بوکر ء گوڑا شاہ ع دختر ء
 پہ وئی آوار ع پدا میریں قمر ء
 نا مئے دنیا شکلیں چومک ن امبر ء
 اے ھبر عیب ن طعنہ ن کسان انت مرا
 بندانت مئے دستان ن برائت مارا ظاہر ء
 چاکر ء لقان جشت چو مثل ء ھر ء
 تربت ع شہر ء جیل کفت مند ن گواور ء
 چہ بز دلیں زندع موت منا دوست انت صد بر ء

وشدلیں نامے پشت کپیت شاہی دپتر ء
 نی حکم ء اللہ ء نشته ماں جنگی سنگر ء
 گرند سکت گرکیاں سُبہ اتنت تیر چو اشکر ء
 مذتے تیراں گورتہ چو بشی جز ء
 دل جگر کا ر بستگ مرادہ داریں کنگر ء
 ھنجو بوبکر ء نہ مانند ء (میریں) عمر ء
 گوں دولتی فوجاں جنگ نہ اٹت لئیب نہ مسکرا
 لہڑ جت سی تیراں چوئیں بوئیں زیر ء
 (گوشے) پنج ٹوٹش گاڑیاں ولی مت نہ درور ء
 گرستہ شیر ء مثل ء چو رعد نہ جز ء
 لشکر نہ فوج ء کس نیا ٹنگ نزیک ہر ء
 علی محمد جان ء آرتگ ات گرکی ماں گور ء
 بے حساب زہرات جوان پر آفوج ء افرغ ء
 (گوشتے) من مکسدے داراں پتوئے نکسیں لشکر ء
 بے گناہیں ما، کچنگ نے مفت ء میے مرغ ء
 بے حساب تیر جت آمرادہ داریں کنگر ء
 تیر رگام ریچی رتیگ انت مثل ء انگر ء

بے گھنہ عمر نہ اتلگ اجل حکم ء قادر
 بزاں دشمناں کے اتلگ چہ پشت ء اندر
 ماں سرئے فیرا گت چھن نہ گت شوم ء آسرا
 لگت ئے تیرے بیت وفات جوانیں عمر
 وقت احوال معلوم بیت کوہ ء لشکر ء
 زمبت انت جنگی پہلوان جملہ یکبراء
 یئیتے است ات پہ مڑغا جنگ نہ ٹلگز ء
 بہ واست ء امداد ء اتلگ انت زمب ء الگر
 تا علی محمد نوجوانیں ٹلگ پیته پیراء
 محمد ملک میریں زندگ انت حکم ء داور
 دل پریشان ء ٹلگ ات وہم نہ چکر ء
 من زاناں کہ چون بیت منی نیل نہ برادر
 احوال چھن رنگ ء نہ انت راست نہ پدر
 تا کہ یک وہدے ہوش گتہ میر ء آخر
 گون نہ انت علی محمد جان منی نزیک نہ گوراء

باریں کہ چون بیت آ مزن نامیں مھر ء
 یا جنگ پتہ یا شگ شاد نہ شکر ء
 چھ مبات علی محمد شالا تئی سالوئی سرء
 کوھی ورنہاں کہ دستگ انت فوج ۽ لشکر ء
 اے مردیاں انت چو مثل ۽ آ شیریں بیز ء
 بے حاب تیر رتگ چو آس نہ انگر ء
 آڈر دات فوج ۽ افر ۽ کش ات ننگر ء
 واپس بھیت جلدی کہ بلوچ زہانت مئے سرء
 لاشه علی محمد ۽ برگ کئے چیر نہ اندر ء
 از دتی ٿرس ۽ فوج پدا واپس هندوستان
 کیس بلوچاں په خالق ۽ امر ۽ کھنہ
 دعوی اے جنگ ۽ داں ہے جاہ ۽ کھنہ
 ملک محمد میریں چمبر ۽ موت ۽ پختہ
 میر ۽ بیوں پتہ علی محمد ۽ جہنا میں مرگ
 کوگ کے قوم ات مہتر نہ راجانی گرگ
 زیادہ ات زور ۽ علی محمد ۽ لاش ۽ پچکرگ
 شوم ہما وہ ات بیت دوینانی سرگرم

مختصر قصہ تا ہے جاہ ء بیت تمام
 گر کے پریست شاعر ء نام انت میم ء لام
 یاد کفت ہر دم قادر ء شاہیں سُہب ء شام
 بے بھائیں عمر گلزاریت توحید ء دام
 جلدی وقی کاراں پہلوان گیگ ء گور بکن
 بیا حسین شاعر پہ دتارا ہے در بکن
 کا گد ء میر بیگ ء برو مند ء سر بکن
 (بگوش) آپ بدے ایمان ء عباگ ء کہ پلن ء بر بکن
 مئے عاقلی پنت ء واعظ ء کپاں گوش بکن
 عرض ء پریاتاں گوں خدا وند ء پیش بکن
 روچک ء پنج وہد ء نماز، حج ء گیش بکن
 توحید ء پاکیں چادر ء جان ء پوش بکن
 صبر ء انصاف ء شربت ء شہد ء نوش بکن

29-10-1994 شعبان ء ماہ

حرصِ دنیا

یارب رحم بکن رحمانی
 توفیقی به بکش ایمانی
 زور نہ طاقتے جسمانی
 دین نہ محنت نہ آسانی
 دوستی نہ تپاک براسانی
 فرمانبر پت نہ ماسانی
 حج کس نہ مے نقصانی
 آخراء جہان بیت فانی
 مارا جنت نہ (بکن) مہمانی
 تئی دیدار بات نصیب نورانی
 پاک نہ پاکیز ھیں سورانی
 شہد نہ شربت نہ بریانی
 پیری ختم بیت ، کھیت جوانی
 سالونک سُمھ انت سیرانی
 شافی بات بہا پیغمبر

امام الائیاء رہدر بر
 زہانی امامت انور
 یارے گون انت نہ جوہر
 (مناں) دوستیں حضرت ۽ باگ ۽ بر
 صدیق گت قبول راه ۽ شر
 خطاب ۽ عمر زیب غ پر
 عثمان غ علی ناما ور
 باز اش خرج گتہ سم غ زر
 گوں تبلیغ غ جہاد ۽ ہر بر
 دین ۽ محنت ۽ چیر غ سر
 نر شیراں فتح گت خیر
 من بعد از شای اکبر
 مارا چار مسلک یقین ۽ باور
 دستور داگ انت پیغمبر
 مصلحہ چار پھیں گوار پہ گوار
 مسجد حرام ۽ امنبر
 چھٹک نہ کنت دل اندر

زرد من شادھی پر بستہ
 نئا شیں قلم گپت دستاء
 زہ چہ مذہبی فہرست ء
 رب ء معاملہ گلت ستا
 من دینہ زاحدے کوشن سالیں
 ضعیف ء نرم دل ء وشحالیں
 شر گپت ء نکو اعمالیں
 درویش ء بزرگی چالیں
 دیم نے روشنیں انت چو ماہ ء
 بسیار شکر گزار ات شاہ ء
 نشگ ات عبادت گاہ ء
 ہرم ترسگ ات اللہ ء
 شریعت ء قرآن ء راہ ء
 ماٹھیں برات ء برات سکجاہ ء
 بے خوف ء خطر ہمبراہ ء
 وش اتک ء سلامان ء بعد
 منا دوست بیت واجہ ء نند ء نیاد

مش ء وارت ء شریں سیاد
 منی بالا دملکی بیتہ شاد
 یاد اتگلگ من ء ابن سعاد
 دین گوں مختال بیت آباد
 من ء بیارے کلگ سونج ء مر
 چھبر مت بنت اسپ ء مر
 امب ء کلیگ ء گنچ ء مر
 ٹامب ء پتیل ء سیم ء زر
 گرامنخ ء نیست گوں گوہر
 یکجاہ نہ بنت سنگ ء مر
 پڑھ انت رستر ء چیل ء گر
 روپاہ نہ بنت شر ء زر
 پرواتکہ تمام خشک ء تر
 داشگ پنجو ء مار ء گر
 پہ مال ء دولت ء مر بہ مر
 ظلم ء از چد ء چادیم گر
 باز کلگ سستی ء بر سات ء

گرائیں گواکے پر داتہ
 ناشر ات خدا ۽ ذات ۽
 تبلیغ ۽ جہاد دیم داتہ
 مسکین ۽ ندیت خیرات ۽
 معلوم بحیث پت ۽ حالات ۽
 تعظیم نہ چاریت مات ۽
 گوں انصاف ۽ نہ پُرس ات برات ۽
 انسان! اللہ ۽ غلامیں تئی جند
 رب ۽ قدرتاں چار ۽ گند
 بالاصاف ۽ ادب پادا نند
 مال ۽ دولت ۽ حب ۽ سند
 جم کس ۽ مدئے تو گوار گند
 تئی باریں پھنگیں عمر ۽ زند
 ترا پادار نہ بت سندھ ۽ ہند
 برائیک ۽ نوابیں فرزند
 سیاد ۽ وارث ۽ قوم ۽ راج
 فوج ۽ لشکر ۽ شامی ہاج

چه دنیا ء نہ بُرت کس ء باج
 رب ء پروشگ انت پہل ء پان
 منی نامیں شاہ پسندیں گنجی
 داتہ شاہ منا دل رنجی
 شے کرداراں نفس منجی
 داریت لذت ء تام ٹرنجی
 دروگ ء گوں شاہ کے پنجی
 ترک ء سُفت ء پرچہ چوش
 چوگر میں پوڈراں زرته جوش
 شرک ء بدعت ء مشت ء موش
 قرآن ء ندارت دلگوش
 دین ء دعوت ء باز خاموش
 پ دنیا ء نپ ء گوش ماں گوش
 ھے ایمان بزویں نامردان
 گوں رفتار ء رواج ء کرداں
 دین ء ندہی بے درداں
 پ ماں ء دولت ء سر گرداں

شات اللہ عبیت پے مال غ جان
 بسیار کن ات پھر غ شان
 پے نام غ تج سگ دستر خوان
 کائینت غ رونت غ مہمان
 گوپنداں کن ات ونگ غ را
 پے عوض غ نے دیست آپ غ نان
 کمزوریں دلائی ایمان
 آکارے (کہ) پے ریا غ روئیں
 آشک بیگ غ شراب غ جوئیں
 نزدء خاق غ بد بوئیں
 ضعیف غ بیوئیں موكوئیں
 اوشتات نہ کنت گوکوئیں
 اوداں دوزخ غ ڈیکوئیں
 بازے مردم انت اے گروہ غ
 حرص غ کشگ انت چہ موه غ
 کپٹگ انت غم غ اندوہ غ
 میڑین انت سر غ گوں کوہ غ

چه دوميگ ء براں من گروه ء
 نزاں انت خراب ء شر ز ء
 محتاج انت غريب په زر ء
 نقسان بتگ ئے ماں گر ء
 انچو زرتگ انت آھر ء
 دشمنے بکت انگر ء
 موئل چپت بیت گوں په ء
 پرواہ نیت نشے بہادر ء
 کش ماں کش بیت زند ء مرک
 لانچ گوں دولت ء ملاں غرق
 په تاوان ء نیت سینھ ء فرق
 چو بش ء حزاں جنت ء برق
 چھ رنگ ء نہ کنت کار ء ترک
 شرنجیں زندگی اے رنگ ء
 حرض بئے چو ٹھوراک ء سنگ ء
 ناشکری بکن جن زنگ ء
 جاء ء کم بکن بُن سنگ ء

کچک ملکوموت ماں ونگ نہ
 قبر نہ رئے دل بھک نہ
 پہ دنیا یا مبئے جیگ پہ جیگ
 داریت ماتم نہ پس نہ سیک
 پہ گڑیاں نہ طلائیں مندریگ
 وش تائیں خوراک ، گوشت نہ پیگ
 ہر وہد عالمان مگر جست نہ
 دنیا نہ چکل دئے پشت نہ
 قرآن نہ بدارت مشت نہ
 (تو) پنج نہر نہ بزاں جاں ششت نہ
 شیطانیں لعین تو سخت نہ
 عطر نہ امبر نہ مک مشت نہ
 شیطان نہ لعین نہ ولیں کن
 باغ نہ مصطفی نہ سخیں کن
 حق نہ ہر گناہاں فیصل کن
 ملا شور مدے تازی نہ
 دین نہ خادم نہ عازی نہ

گوں دنیا یا مگر بازی ۽
 دعویٰ ۽ بدئے قاضی ۽
 چے گولائی ٹھیک ماضی ۽
 سال ۽ موہاں درازی ۽
 اباکر تو کن عقل ٿئے حوش
 گوں حرص ۽ میے گوش ماں گوش
 شرک ۽ بدعت ۽ پہل ۽ پروش
 دین ۽ شربت ۽ شهد ۽ نوش
 پر تو رحم کنت پرده پوش

مناجات

ما گناہ گار نہ بندھیں خاکی
 ما سگ نقصان نہ خطا کافی
 از تو لوٹیں بخشنگ نہ معافی
 کن گناہانی دپڑ نہ ساپی
 تو میے ربِ ماتی بندہ
 ما اگر کروارے سگ گندہ
 تو مکن مارا خوار نہ شرمندہ
 مارا مکن مولا مثل نہ درندہ
 رحم (بکن) رحمان پہ گناہ گار نہ
 محنت نہ توفیق بدئے مارا
 پہ دل دین نہ محنت نہ کار نہ
 مضر نہ آسان کن میے بارہ
 مجلس نہ دیوان گوں چهار یار نہ
 گوں نبی نہ نہ ذریں تاجدار نہ
 دئے خلاصی پہ دوزج نہ نارہ

اے خبر دیر نہیں از تئی شان ۽
 بارا گنہ دار چہ ڦر ڻ شیطان ۽
 لازم انت تقوئی پر مسلمان ۽
 بھرے بکش ۽ از پاکیس قرآن ۽
 دے هدایت تو پیر ۽ نوجوان ۽
 غفلت ۽ مردم کپتگ انت دراہ ۽
 نیست بھروسہ یے روح ۽ ارواد ۽
 مومناں یارب کش وی راہ ۽
 چار ماہ ۽ چلن ۽ سے روچ ہرماد ۽
 کن قبول عرض ۽ پاکیس درگاہ ۽
 تحقیق یک روچے بیت جہان فانی
 رب تئی دستیں مشکل آسانی
 موت بدئے مارا نور ایمانی
 اے مناجات ۽ ہر کے بوالی
 آئی ۽ مولا کن گنجہبانی

از فصیل شیطان نہ کار ذریعائی
 بندہ ے تک نہ نیت ے ساپ کن
 کعبۃ اللہ ے یک بر طواف کن
 دائم ولی رب ے مدح نہ اوصاف کن
 مسکین اباکبر ے مہربان معاف کن
 نام ے چو مسک نہ امبر آثار کن
 چلہ ے چار ماہ سے مدام تیار کن
 نور ایمان نہ غیرت ے یا رکن
 آگناہانی دپتر ے گار کن

(پائیں توک) 5-10-92

دوشنبے

ملا ابا گبرہ شنا در سالء پیش دشتء کلد ان نامیں میگےء ودی بوت، چوکہ بلوچانی گوراء سندھ سالانی یات دارگء حساب
پڑھارنما چیر دپ نہ کال نہ دبایا گذ امز نیں جگےء عرداء زانگ بت انت، انچوں ملا ابا گبرہ هم ہوا وحدء مز نیں دبائے سالء
پیداک بوت۔ آلی آرتیں پتء نام بھادر رات۔

ملا ابا گبر ع نام گوں دادشاہء پر بندء یک مز نیں علیےء داء پرشت گذ آلی زمسواری شاعرےء حساب جت
ء کیش بو آن بوت انت، ولی مگء سماجی کارانی تء ہم آولی کردء چبے یاں نات پیشکہ آلی پر بندانی سر حال نہ بن
گپ عرداء ایشی در شان ہم زیات گندگ بیت۔ ملاء شاعری نظمء فارم (Form) انت کارے مئے قذیں نہ ولی
زمینء عیراث نہ مڈی انت۔

ملا ابا گبرء تملکتء دو شعری دیوان چھاپ بو تگ۔

ا۔ اسین ۲۔ ملیں مترس نازر نکش شمعے دستان انت۔

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ